

I KJÆRLIGHETENS NAVN

HILSEN MEDEA

TEATER

Av Berit Hedemann

31.8.2026

(Hun står på scenen med fire fulle bæreposer, 55 år gammel dame)

Hun: (til publikum) Så hvordan det hele begynte?

En vårdag mens vinden blåste håp fra sør gjennom gatene i byen, gikk jeg rett på ham da jeg skrittet ut fra Rema. (Han står i veien for henne, intendert)

Han: Hei

Hun Hei (mister pusten, han merker det)

Hun (til publikum): Jeg trodde han bodde i Nord-Norge med kone og barn og musikken sin.

Jeg trodde han var død av fyll. Jeg trodde han aldri mer skulle materialisere seg. Men det gjorde han altså. Utenfor Rema. En vårdag.

(hun setter fra seg posene)

Hun: Hei, ja. Jøss. Jammen rart å se deg igjen. Velkommen til hovedstaden. Men du, jeg er veldig i farta, skal ha gjester ikveld. Kanskje vi kan ses en annen gang?

Hun (til publikum): Kanskje vi kan ses en annen gang...

SKIFT

(Går fort rundt et hjørne, er hjemme, setter fra seg posene, siger litt sammen, men så reiser hun seg og begynner å danse.)

Hun: Shubidua!. Han er ikke død av fyll, han er i denne byen! Shubidua! Det er vår! (sparker borti handleposene). Ups, eggene! Kanskje kanskje! Kanskje kanskje!

SKIFT

(sitter på gulvet foran en cd-spiller med en konvolutt med et brev, og en cd)

Hun: (leser høyt) Her er den sangen jeg alltid har forbundet med deg, husker du at vi snakket om den? Jeg har brukt et år på å få tak i den, og en uke på å finne adressen din, men her er den altså. Fint å se deg utenfor Rema. Veldig fint.

(hun nøler med å putte den i cdspilleren, men gjør det til slutt, sangen starter: Oh, the streets of Rome are filled with rubble. Ancient footprints are everywhere. Someday, everything is gonna be diff'rent. When I paint my masterpiece. Låta blir liggende under scenen)

Hun (til publikum): Roma. For to år siden skrev han til meg at han skulle bo der som gammel. Og at jeg og kjæresten min kunne få leie i annen etasje og ha sykler utenfor. Selv skulle han bo på loftet og komponere og være gammel og vis.

Jeg fikk noen mailer fra ham, dengagen for to år siden, fra Nord-Norge:

"Nå har jeg skrevet det til deg på førtini av femti mulige måter, og den femtiende har jeg verken mot eller økonomi til. Hvorfor kommer du ikke og besøker meg, er du redd for lys og varme?"

Jeg tok det ikke alvorlig. Jeg hadde kjæreste. Jeg tenkte at han var full. Med rette. Gift musiker med alkoholproblemer ber om kjærlighet i en mindre istid. Det kan være kaldt i Nord-Norge når kona di forakter deg.

(lytter på cden)

Har vi ansvar for det vi bare aner?

Han sendte meg ikke én mail i uka den gangen for to år siden, han sendte meg ti. Hans kone forsto ham ikke. Når han var ulykkelig for at han ikke fikk til å komponere, hveste hun. Han

syntes han kunne snakke ærlig med meg. Han trodde jeg forsto jævla mye. Om jeg syns han maste? Om jeg trodde på kjærligheten?

Jeg svarte sjelden.

Jeg hadde tross alt kjæreste.

Så var det plutselig stille. Helt stille. Jeg skrev en mail og spurte hva som skjedde.

Stille. I to år.

Det var da som faen.

Han var altså en som bare blir borte?

SKIFT

(sitter på trikkesele, lyd av trikk, med kåpe og veske på fanget. Får tekstmelding, hun leser høyt):

Nå er det bare en halvtime til vi møtes igjen etter disse altfor lange årene. Tre minutter utenfor Rema var ikke nok for meg. Bare du ikke sovner under desserten, for da blir det ikke flere restaurantinvitasjoner.

(tekster, leser høyt) Nå må du ikke drive opp forventningene mer, jeg er nervøs nok som det er.

(leser) Hva er du nervøs for? Vi skal jo ikke gifte oss. I hvert fall ikke ennå. Du har 300 meter å gå. Nå må du ikke gå og tekste og bli påkjørt!

SKIFT

(restaurantscene, de sitter på hver sin side av et pent dekket restaurantbord, han har fett hår og snakker iveri mye og intenst)

Han: Nei, livet mitt har jo forandret seg mye i løpet av disse to årene. Mye, altså. Jeg flyttet til Oslo for to år siden da jeg ble skilt. Ekskona mi bor jo fortsatt i det vakre huset vårt på Helgelandskysten, med snekkerelskeren sin, da. Hun kalte meg en løgner og en dranker, og selv var hun liksom den fascinerende kvinnen med linhåret som bedro meg uten blygsel. Jeg brøt jo helt sammen da. Drakk meg helt ned. Det er derfor du ikke har hørt noe fra meg. Akkurat nå har jeg datteren min på besøk, hun er tretten, men hun ligger hjemme i leiligheten med feber ikveld. Og du da?

Hun: Jeg bor alene, jeg også.

Han: Og kjæresten din?

Hun: Nei, han har jeg kastet ut. Han var for opptatt av seg selv.

(Hun legger fra seg servietten)

Hun: Men du, jeg må nok dra hjem nå, tusen takk for maten, vi som ikke er kunstnere må opp om morran, vettu.

Han: Vi kan vel ta følge oppover gaten?

Hun: Men datteren din er jo syk, venter ikke hun på deg?

Han: Det haster vel ikke så veldig.

Hun: (Hun reiser seg fra bordet) Takk for i kveld.

Han, etter henne: Tror du at du noen gang kan bli forelsket i meg? (Hun ler litt flaut)

SKIFT

(trafikkstøy nær bilvei, de står ved siden av hverandre)

Han: Du trenger å bli dyrket

Hun (ser forundret på ham): Kan du se noe i meg som jeg ikke ser selv?

Han: Ja, selvfølgelig. Jeg ser den lille jenta i deg.

(Hun løfter ansiktet mot ham (i det grå lyset, sol gjennom eksos, sol gjennom kobberkrøller)

og han ser ned i hennes vidåpne blikk. De tar hverandre i hendene.)

En bil tuter høyt og de skvetter bakover.)

SKIFT

Hun (til publikum): Han bestormer meg. Jeg har aldri vært utsatt for noe som ligner. Jeg er jo

norsk. Det er rosebuketter i alle rom og femretters middager på alle byens beste

restauranter. Det er følsomme fingre, femti sms-er hver dag og lange dikt i helgene.

Heidundrende seniorsex skulle det stått i avisa!

(han spiller saksofon, det er mørkt i en stue, stearinlys på et bord)

Han: Dette skal bli en symfoni, en uvanlig symfoni, den skal være din. Den heter Ensomhet.

Hun til publikum: Det er ensomhet vi deler.

(De ser hverandre intenst inn i øynene mens han spiller, hun begynner å danse foran ham, villere og villere, til han senker saksofonen og hun synker sammen i sofaen.)

Hun: Er dette ensomhet?

SKIFT

(De sitter ved kafebord, og venter på maten.)

Han: Jeg fatter ikke at jeg kunne gifte meg med henne. At jeg kunne være så dum. Hun er hensynsløst selvopptatt.

Hun: Det ser vel ikke sånn ut for henne. Det var vel ikke så lett å være henne når du var full hele tida. Sånn så det i hvert fall ut på mailene jeg fikk fra deg.

Han: Hun ødela meg jo. Hun bedro meg og kastet meg ut.

Hun: Men du elsket henne en gang. Kan du ikke se det fra hennes synsvinkel?

Han: Nei. Og jeg fatter ikke hvorfor du skal gjøre det.

Hun (til publikum): Jeg gjør ikke annet. Jeg ser ting fra andres synsvinkel overalt, på jobben, på trikken, hundre forskjellige sannheter på samme trikk. Blikkene blander seg.

SKIFT

(de står i hennes leilighet)

Han: Du aner ikke hvor god jeg er til å slippe gulv! Og til å vaske vinduer! Alle mine kvinner er blitt sittende igjen med leiligheter og hus med nyslipte gulv og terracottafliser på kjøkkenet, mens jeg har gått videre med en slitt vindjakke. Jeg tapte pengene mine, de tapte meg, men de har fått fine leiligheter. Bare vent så skal du se hvor pene gulvene dine blir!

(hun ser seg lattermildt rundt, på gulvet osv) Han: Bare vent til ingen kraner drypper lenger! Jeg gleder meg til å se forundringen i øynene dine da.

Hun: Men hvorfor har dere ikke solgt og delt pengene?

Han: Nei, det var mye viktigere for meg å slippe unna. Jeg har hatt en tendens til å slå meg sammen med gale kvinner. Som bestemmer over meg, og som jeg må hjelpe. Til slutt orker jeg ikke mer og må bare vekk. Du er den første jeg er forelsket i som ikke er gal.

Hun: Stakkars mann! Du skal ikke tape penger på meg. Jeg klarer meg selv. Jeg skal aldri bli gal. Og jeg skal aldri se meg selv som offer. Du er jo helt uvanlig snill. Altfor lett å utnytte.

(Han går tett inntil henne og tar ansiktet hennes i hendene.)

Han: Så hva er det du er så redd for?

SKIFT

(Musikk: We believe in happy endings. Hun står i leiligheten sin og vugger til musikken og ser på mobilen sin og leser tekstmeldinger høyt. Evt at de snakker på tlf på høyttaler)

Hun: «Si meg: Hender det du fortsatt tenker på meg eller er dette bare ensidig blitt? Du har ikke sms-et meg på to timer. Hilsen Usikker mann»

«Akkurat da jeg fikk sms-en din, sto jeg inntil høyttalerne og hørte på den cd-en jeg fikk av deg, "We believe in happy endings". Hilsen Fryktsom Kvinne»

«Jeg har en drøm om at det kan bli din og min sang. Hater tanken på å skille meg igjen fra noen jeg er blitt glad i. Kanskje det er det jeg er mest redd for av alt.»

«Jeg også. Tåler ikke et oppbrudd til.»

«Jeg skriver en melodi til deg nå. Den er enda mer uforbeholden.»

«Å. Når skal jeg få den?»

«Når den er ferdig. Ikke forvent det, da får du den ikke.»

SKIFT

Hun (til publikum): Hva er best, forventning eller oppfyllelse av forventningen?

Forventningen er tryggest. Den vet jeg at jeg har. En historie starter opp og jeg vet hvordan den slutter. Jeg vet at jeg får det jeg ønsker meg. Det er trygt. Og kjedelig.

Forventningen er usikker, den lever, skjelver. En historie starter opp og jeg vet ikke hva som kommer til å skje, om jeg får det jeg håper. Kanskje jeg blir skuffet.

Men likevel, selve forventningen er min. Den vet jeg at jeg har. Det er helt sikkert.

Hva skjer når man ikke orker å ha forventninger lenger?

SKIFT

(De ligger sammen på gulvet/i senga. Han heiser seg opp på albuen og ser alvorlig på henne)

Han: Jeg ante ikke at du var sånn. Du elsker så jævlig lidenskapelig, jeg brenner meg på deg.

Hun: Nei? Hvorfor trodde du ikke det?

Han: Fordi du ikke virker sånn. Du snakker ikke sånn. Du spør bare om det du tror jeg vil svare på. Du snakker usentimentalt om de vondeste tingene. Du holder kontroll. Men kroppen din tillater seg alt.

Hun: Det er min hemmelighet. Jeg egner meg ikke til å leke med ilden. Jeg vil brenne.

Han: Ingen andre skal få se lidenskapen din. Den skal være bare min.

Hun (setter seg opp, og snakker til publikum): Hodet hans på puta, fem centimeter fra mitt, arret ned fra munnviken, han har lukket øynene. Det er en verden der inne, innkapslet i en beinbeholder trukket med hud, annerledes enn min, fremmed. Her ligger vi, han og jeg, med våre skjulte viljer, forbudte tanker, parallelle verdener.

Ingen vet hva som skjer i dette nået. Ni tideler av det er skjult under hudoverflaten.

Bare fem centimeter unna.

Hun(reiser seg opp og ser utover, og innover i seg selv, til publikum): Eros og Psyke. De fikk et barn. Som de kalte Glede.

Regnet som faller på det stille grå havet. Solglitteret i sølepyttene. Humlene som kolliderer når de har orgier i blomsterhekken. Kalvekraft og tyrirøtter, så mye kalvekraft og tyrirøtter som du kan bære og enda noen til! Fønikiske markedsplasser med perler, korall, ambra og elfenben. Gilgamesj, Gilgamesj, gled deg ved gode ting. Ta varme bad! Bruk vakre klær! Fryd deg ved barnets fortrolige hånd, og la din dronning gledes ved ditt bryst!

Damaskduker. Dielam. Jeg slikker regndråpene av syrinbladene og suger tulipanknoppene i hemmelighet. Han elsker glupskheten min, sier han. Og jeg elsker Gleden. Det lysende barnet. (rister følelsen av seg, slenger ut til publikum på vei for å sette seg ved et bord) Litt krampaktig, men dog. (stopper opp og snur seg helt mot publikum før hun setter seg) Forakt er også et barn. Et ensomt barn.

SKIFT

(han har satt seg ved bordet, og hun setter seg)

Han: Jeg har aldri opplevd hverdager med ro før. Jeg tror jeg kan komme til å fortelle deg alt.

Hun: Kanskje du kan få ro her. Jeg har et vanlig liv. Jeg vil ha det gammeldags bra. Pule og lage mat. Flyte i musikken og slippe ut av ensomhetens fengsel.

Han: Det er det jeg også ønsker meg. Hverdager. Mer enn noe. Kan vi ikke treffes oftere?

Hun: Joda, men. Jeg har jo både jobb og venner. Og du har jo Victoria.

Han: Er du redd for at jeg skal ramle på fylla igjen, er det derfor du er så skeptisk?

Hun: Nei. Ikke nå lenger.

Han: Du er mitt livs kjærlighet. Endelig. Du er kvinnen i mitt liv. Jeg elsker deg.

Hun: Men hvor gjemmer du aggresjonen din hen, jeg ser den aldri?

Han: Jeg har da ikke noen aggresjon jeg gjemmer.

Hun (til publikum): Jeg har aldri opplevd noe sånt. Så rikt. Så dypt. Så ærlig. Så nært. Så klokt. Så kjærlig. Dette jeg har fått en flik av nå, hvis ikke jeg får fortsette å oppleve det, er ikke livet verdt å leve. Det var dette som var livets innerste mening. Jeg trodde ikke det var mulig. Mitt liv, jeg har sett det som fyllstoff i historien, min opphopning av arvestoff var en del av

DNA-ets meningsløse runddans, jord, hvetekorn, menneske, jord, hvetekorn, jord, menneske. Mitt DNA kunne for min del like gjerne ligge ubrukt i jorda i en grav. Kan det tenkes at det finnes en indre mening, en iboende glede i alt arvestoff i verden?

Han: Du er så usannsynlig perfekt for meg. Det må være noen haker ved deg som jeg ikke har oppdaget.

Hun (ler): Det er sannelig noen haker ved meg! Begrensning er en kunst. Jeg kan den ikke. (han følger nøye med og reagerer) Jeg er Jenta Som Vil For Mye. Tror at alt kan ordnes bare man vil nok. Det er beviselig feil.

Prøver å være plettfri. Det er slitsomt.

Svak for forventninger og lett å lure.

Elsker mangslungenhet og kruseduller. Får ofte svi for det.

Merker ikke forskjell på små og store skuffelser. Later som om de ikke finnes. Livsfarlig.

Forakter forakt, også min egen.

Og se etter det jeg ikke sier. Lytt etter måten jeg ikke sier det på.

Er umulig å elske.

Han (smiler): Du er fantastisk som forteller meg dette. Jeg tror jeg kan komme til å elske deg alltid.

Hun: Jeg kan ikke forstå at dette kan være sant. Det er for godt til å være sant. Men hvis dette ikke er sant, tror jeg at jeg går i stykker.

(Han ser på henne fra siden. Han sier ingenting.)

SKIFT

(Hun tar en papirserviett fra bordet. Skriver på den. Han ser på henne. Hun bretter den sammen og skyver den bort til hans side av bordet. Han bretter den langsomt ut)

Han (leser): Jeg er blitt forelsket i deg.

(Han bretter servietten sammen igjen. Legger den i lomma. Reiser seg. De går ut en dør og bortover (liksom ute), han går med korte skritt på fortauet. Stakkato, hun tar etter hånda hans, han tar imot hånda hennes, men slipper den like etter, skal finne noe i jakka, og så lar han hånda hvile i lomma. Hun regulerer seg etter hans korte skritt.)

SKIFT

(vi hører fuglesang og myggsurr, duer som kurrer, skogslandskap, paret ligger på bakken, hun setter seg inntil ham, kysser ham i nakken, velter ham ned. Han vegrer seg, vil ikke ta av seg buksa, elsker til slutt med støvlene på og smekken åpen, korte konsentrerte bevegelser. Duene kurrer.

Han (etter raskt knull): Det er tyrkerduer. De er nye i Norge. Mamma fortalte meg det da de begynte å dukke opp i skogen da vi var unge.

Hun: Det er sjuende gang du forteller meg det. Er det så viktig for deg hva moren din har sagt?

Hun (til publikum):

Han bestormet meg

til jeg falt

Så inntok han meg

ikke.

SKIFT

(En annen kvinne kommer inn på scenen, formelt kledd, går mot et lite rundt kafebord med to stoler, omfavner hovedpersonen som også er litt mer formelt kledd (de kommer fra departement og direktorat), den nye kvinnen har store armbevegelser, slenger fra seg veska, dumper ned på kafestolen, tenner en sigarett, legger et digert bløtt brystparti fram over bordet, og smiler med alle ansiktsfoldene)

Venninne: Jeg stakk av litt tidligere fra departementet. Jeg hører du har veldig spennende nyheter på gang. Fortell!

Hun (litt sjenert): Ja, han er musiker, da. Espen Nordli. Veldig interessant fyr. Sier at han elsker meg og at jeg er kvinnen i hans liv og sånt. Det føles som jeg er midt i en solstorm.

Venninnen: Jeg vet godt hvem han er! Herregud, dere passer jo så godt sammen! Du som er så opptatt av musikk! Dette har jeg tro på! Dere ligner jo på hverandre også! Men hvorfor har du ikke sagt noe før?

Hun: Jeg har vært usikker. Han er nokså nyskilt og har drukket seg fra gård og grunn. Jeg tror ikke han har kommet helt over det, han snakker ganske stygt om ekskona. Og så er det noe annet. En anelse.

Venninnen: Nei, nå må du ta deg sammen! Legg nå for en gangs skyld til side den der jævla skepsisen din. Grip sjansen! Han vil jo ha deg! Så spennende. Jeg skulle nesten ønske jeg ikke var gift. (hun stumper sigaretten i en omvendt blomsterpotte) Også han, da!

Hun (urolig): Ja, hvordan da?

Venninnen: Han som alle vil ha.

SKIFT

(Han ringer på, hun åpner, han står innafor entredøra hennes, står i gangen med skinnjakke på. Hun står og ser på ham med et kjøkkenhåndkle og et glass hun skulle til å tørke)

Han: Onkelen min ligger for døden i Telemark, jeg må dra dit med en gang, stikker bare innom for å fortelle det så ikke du skal bli bekymret.

Hun: Du vil ikke ta en kaffe?

Han: Nei, det rekker jeg ikke.

Hun: Kjære deg, vil du at jeg skal være med deg, trenger du meg? Så kunne vi stikke innom sykehjemmet der også, og hilse på moren din.

Han: Nei, du har da altfor mye å gjøre. Og det er dessuten helt feil situasjon å treffe moren min i.

Hun: Det passer kanskje bedre om jeg kommer til helga?

Han: Absolutt ikke. Nei.

Hun: Ring hvis du trenger meg da. Kjære deg.

Han (sint): Herregud! Hvordan kan du tillate deg å mase sånn når min egen onkel ligger for døden? Nå drar jeg, og jeg vil ikke ha kontakt med deg før jeg er tilbake igjen, herregud, at du kan være sånn i en sånn situasjon, det går faen ikke an. (han flytter tyngden fort fra fot til fot, og holder hånda på dørklinka)

(Hun begynner å gråte, lener seg mot veggen)

Han: Herregud, ikke gråt, jenta mi. Vi treffes jo når jeg kommer tilbake. Jeg skjønner at du ikke mente å være ukjærlig, du var bare ubetenksom. Jeg elsker deg.

(Han trekker henne inntil seg med den ledige armen, og hvisker) Du kan stole på meg.

Hun: Ja.

SKIFT

Hun (til publikum, mens hun holder mobilen i hånda og ser ned i den): De er mange og intense, sms-ene fra Telemark.

Det er tungt, men meningsfullt. Tantene hans er så glade for at han er der. Han spiller for dem om kveldene, gamle sanger, de blir trøstet av det. Han sang for onkelen på dødsleiet og holdt ham i hånda. Han sitter i timevis hos moren sin på sykehjemmet, hun er nokså bortreist, men kysser ham overalt når han kommer, han føler at han soner for flere års fyllefravær. Det er godt for ham å ha meg å fortelle det til, skriver han. At jeg er den eneste som kan ta imot alt dette.

SKIFT

Hun (går og setter seg ved spisebordet hvor pcen hennes står. Skroller nedover. Stopper plutselig helt opp. Stivner. Så leser hun høyt fra en mail):

Du vet nok ikke hvem jeg er. Men jeg vet hvem du er. Og du vet nok ikke at Espen bor sammen med meg. Men han bor sammen med meg. Vi har akkurat vært en uke i Spania. Og for øvrig så har onkelen hans ikke kreft. Nå har jeg kastet ham ut. Du kan hente ham og sju svarte søplesekker når det passer deg.

SKIFT

(De sitter ved et kafebord, han er blek, men rolig i kroppen)

Han: Jeg skjønner godt hvis du ikke vil ha noe mer med meg å gjøre. At jeg har ødelagt dette for alltid. Jeg er så lei meg for det. (han ser ut i lufta) De beste forholdene blir aldri noe av. Vi kunne fått et fantastisk forhold, du er jo et under. Og jeg eier ikke anstendighet, jeg er en

helt håpløs fyr. Beklager. Jeg hadde denne ene sjansen til å bli kjent med deg, og grep den.

Den store sjansen i livet. Min redning. Jeg torde ikke si at jeg bodde sammen med henne, for da ville du sikkert ikke hatt noe med meg å gjøre, så ordentlig som du er. Hun var for øvrig bare en redningsplanke fordi du ikke ville ha meg da ekteskapet mitt brøt sammen og jeg maillet deg så mye.

Jeg egner meg ikke til livet. Jeg kan ikke ha forhold til noen.

Hun (peker over gata, på bygården på den andre siden): Se der Espen. Se på den bygården, så hyggelig det ser ut i alle vinduene, orkideer i vinduskarmene, pyntegjenstander. Hvor mange tror du har vært utro bak de vinduene? Nesten alle. Forskjellen på deg og de andre er at du har fortalt en bedre historie om det, for å få litt kjærlighet. Ingen av oss kommer gjennom dette livet med rene hender. Du behøver ikke dømme deg så hardt for noe som nesten alle har gjort. Vi kan ikke ha en moral som er basert på hvordan mennesker ikke er. Jeg har også løyet for å få kjærlighet.

Han: Ikke sånn som meg. Du skjønner ikke hvordan jeg er. Jeg er annerledes.

Hun: Jeg har aldri forsøkt å tilgi før. Jeg har bare foraktet dem som har gjort meg vondt, og langsomt men sikkert forlatt dem. Jeg kan prøve å tilgi og se hva som skjer.

Han (mumler): Forakter du meg nå?

Hun: Nei. Du har gitt meg håp om at det er mulig å forstå en annen og bli forstått selv.

Endelig har jeg truffet en som er likeverdig. Jeg trodde ikke det var mulig. Den som forstår, forakter ikke. Den som forstår, kan tilgi.

(til publikum) Og det sies jo at tilgivelsen skal ha frigjørende kraft?

SKIFT

Hun (til publikum): Det suser i hjernen. Jeg leter og leter etter en mulighet til å forstå.

Forstå denne dyrearten, menneskeslekten, med all sin ondskap og glede. Vil vite at jeg tåler det, tåler sannhetene, at jeg kan se verdens ondskap i øynene uten å vike. Vi lever i et spindelnett av mening, jeg vil vite om det alt sammen, prøve å forstå hva det er å være menneske. For å tåle det som er for vondt til å forstå på andre måter.

Hva er forskjellen på historiefortelling og løgn? Virkeligheten er ingen god historie.

Virkeligheten er en utydelig strøm av fragmenter, vi aner en sammenheng, men vi ser den ikke. Ikke før vi gjør den om til en historie, finner et mønster og kjeder fragmentene sammen, skaper system i galskapen, orden i kaos, mening i det meningsløse. Da ser vi virkeligheten slik vi vil at den skal være, ønsker at den skal være, håper at den skal være, hater at den er. Da lager vi spindelnettet av mening.

(Vi begynner å høre saksofonmusikk)

Mening er mangelvare. Det er den vi skaper når vi forteller historiene.

Og slik lever vi, bastet og bundet i våre egne historier.

Livet med Espen er mettet med mening. Et eventyr med fortrollede elementer.

SKIFT

(venninna og kanskje et par menn bærer inn kassene hans, instrumentene hans, klærne hans, stabler kasser og den slags, i en leilighet han flytter til, kaotisk. Han står og ser på med hengende armer og forpint blikk)

Hun: Hvor vil du ha alle disse uåpnede vinduskonvoluttene?

Han: I søpla. (ser den forskrekkede reaksjonen hennes) Eller nei, i den nederste skuffen.

(Hun og de andre siger ned på gulvet, utslitte. Han flytter saksofonen fra skrivebordet til senga og fra senga til spisebordet.)

Venninna (til Espen): Faen at du ikke kan klare noe av dette sjøl, du er faen meg helt håpløs.

(han begynner å spille. Og alle begynner å smile, som fortrollet, og siger glade ned på gulvet)

Hun (til publikum etter en lang stund): Han er faen meg helt håpløs.

SKIFT

(Han ligger i fanget hennes i en sofa, hun sitter over ham som vampyren av Munch og snuser ham i nakken.)

Hun: Kan du komme hit i morgen også?

Han: Nei, det kan jeg ikke. Du må ikke be om sånt, jeg blir redd av det, da begynner jeg å lyve. Eller drikke. Eller begge deler. Det er bare når jeg er alene at jeg kan være den jeg er.

Hun: Du behøver ikke være redd for meg. Jeg respekterer selvfølgelig at du må være alene. Jeg har jo også behov for det noen ganger. Men det er bare to viljer mot hverandre. Enkelt og greit.

Han: For meg er det aldri enkelt og greit med andres vilje.

Hun: Hvordan skal det gå med oss når du blir så fort redd?

Han: Du bekymrer deg for mye. Kan du ikke bare overgi deg til nået?

Hun: Aha. Være en smule mere mindfull, mener du? Om jeg bare kan klare å stole på at du alltid kommer tilbake, og aldri trenge at du kommer når det ikke passer deg, og aldri være lei meg, er det det du mener? Hvile i nået og puste med magen for å tåle noe som er utålelig? Jeg vil virkeliggjøre drømmene mine. Hva skal drømmer ellers være til?

Han: For meg har dagdrømmene egenverdi. Det er da inspirasjonen kommer.

Hun (til publikum): Er det noe feil med meg som vil at han skal komme til min seng i morgen også? Er det feil å ville ha en framtid?

Hun (tar en obsidianklump fra stuebordet og løfter den mot ham): Se denne skatten jeg har, se obsidianklumpen min, se! Det er naturlig glass, vulkansk, finnes bare noen få steder, i Kaukasus, i det gamle landet Kolkhis. Det var verdens første handelsvare, sammen med salt, de som bodde nær et fjell av obsidian, ble rike. Kjenn, det er skarpere enn alt, det kan brukes til så mange ting, kniver, pilspisser, barberkniver, aller best egner det seg til mord. Det brukes fortsatt i kirurgiske instrumenter.

(Hun legger klumpen forsiktig tilbake. Den lyser svart.)

SKIFT

(Han reiser seg og går bort til bokhylla og later som han ser etter noe der. Hun ser ansiktet hans i profil. Det er dødt. Hun ser forskrekket på ham. Han reagerer ikke)

Hun: Hva er det? Hvorfor ser du helt død ut?

Han: (han snakker mekanisk, dødt) Jeg er krigsskadd. Moren min lot meg aldri leke ute fordi hun var redd for at jeg skulle dø. Hun skjelte meg ut i to dager når jeg hadde blødd neseblod på de nye buksene mine. Hun ville gå i skogen og aldri komme tilbake når jeg la vedkubbene feil i vedkassa, og gråt av skuffelse over meg når jeg glemte å legge gårsdagens avis ved siden av, klar til opptenning. Jeg ble krigsskadd. Jeg stjal aldri kaker fra kakeboksen. Jeg løy i stedet.

SKIFT

Hun (til publikum): Løgn er denne dyreartens unike mulighet, like gammel som språket.

Pikken kan ikke lyve. Men ordene kan. Fra vi slår skriket opp i den kjølige dagen på sykehuset, stråsenga, reinsdyrskinnet, fra vi slår skriket opp, vet vi det. At det er forskjell på mors hender og mors ord. Det første vi skjønner, er mors hender. Så skjønner vi mors ord. Og så skjønner vi forskjellen.

Han: Det finnes ett menneske på jorden som kan redde meg. Som gjør meg til menneske. Og det er deg.

SKIFT

Hun (til publikum): Jeg kryper inn i ham. Og ser meg om der inne. Med hans blikk. Skam i alle kroker. Han hater det han ser.

(det blir mørkt på scenen, bare litt lys på henne)

Men jeg var også barn.

En dør ble åpnet, en arm slengte meg inn i rommet, jeg krabbet bort og klamret meg til beinet hennes, hun sparket seg fri, lyssøylen fra gangen utenfor ble smalere, døra ble låst, et mørkt knepp, og jeg var alene.

(med barnlig stemme) Det er kaldt.

Det er ingen vits i å gråte lenger. De hører meg ikke der nede i lyset og varmen, jeg ville være sammen med dem, de drikker og snakker, jeg klarte ikke sove, det er bilder av troll på veggen, iskaldt på føttene i den lange gangen, iskaldt i pysjen øverst i den mørke trappa.

Mamma? Mamma?

Jeg maste for mye, jeg er sånn som ingen må være, jeg vil for mye, jeg må ikke ville for mye, jeg ville være sammen med dem, men jeg må ikke ville det, da vil ingen være sammen med meg, jeg er helt feil. Jeg må klare meg selv. Alene.

Det er mørkt.

Det hjelper ikke å være redd, det blir bare verre, nei, nei, ikke ikke.

(lyd av knirking i trapp)

Det knirker? Kanskje hun kommer? (lytter)

Kanskje hun kommer, en stor trekant av lys på gulvet når hun åpner døra, løfter meg opp på armen sin, legger hodet mitt inn mot halsen sin og klapper meg på ryggen og sier at jeg er den fine jenta hennes, at jeg skal få være nede til jeg sovner. Sammen med dem i lyset og varmen.

Nei. Ingen.

En som er så snill og forståelsesfull som meg, kan ingen avvise. Det de ikke vet, er at det ikke er meg de ikke avviser. Det er det bare jeg som vet.

SKIFT

(de sitter med hver sin pc)

Han: Du kan ikke finne kjærlighet på nettet. Kjærligheten er noe annet, noe større, noe som rammer oss. Du kan ikke finne en mann på nettet og tro at det er kjærlighet!

Hun: Jeg tror ikke på den store kjærligheten, men på den lille. På de snille handlingene. Gå en omvei for en annens skyld. Og om jeg er så heldig at noen vekker kjærligheten i meg, kan den ødelegges hvis han gjør meg vondt. Da kutter jeg båndet jeg har knyttet, med en kniv av

obsidian. Og bruker min kjærlighetsevne på en annen. Vi har hver vår kjærlighet, den er ikke noe vi har sammen.

(Han ser på henne med kalde øyne).

Han: Er ikke jeg den eneste for deg, den eneste du vil ha? Vil det ikke bare være meg for deg, alltid, til du dør? For meg vil det alltid bare være deg. Det har skjedd noe som er irreversibelt. Det er som en sang. (synger) Jeg kommer til å komme til deg gang etter gang etter gang.(time after time after time...)

Hun: Men det er jo ikke sikkert at jeg kommer til å være her?

Han: Jo. Kan du virkelig tenke deg å finne en mann på nettet hvis det ble slutt mellom oss?

Hun: Ja. Jeg kan tenke meg det.

Han: Tror du at andre kvinner også syns jeg er pen?

Hun: Ja, det tror jeg da absolutt.

Han: Hvem da?

Hun: Nå holder det. Hold opp.

SKIFT

Hun: Skal jeg ikke få treffe Victoria nå når hun er på besøk hos deg?

Han: Kjære deg, moren hennes kan reagere på det. Jeg vil ikke utsette Victoria for det. Jeg har sveket henne nok med fyllegreiene mine.

Hun: Forteller du ikke Victoria om meg?

SKIFT

Hun(til publikum): Ekskona hans, kvinnen med linhåret, sparket ham når han lå nede. Rent fysisk. Han var en skam for alle, et fyllesvin, en mislykket musiker, og hun hatet ham. Han ble trygg når hun ble sint. Da visste han hva han skulle gjøre.

For å få noe mer ut av ham enn kuede kjærtegn og bedende stemme hadde hun begynt å kreve ting. Antikke kommoder til deres vakre gamle hus på Helgelandskysten. Skreddersydde kjoler, dyre sko. Stadig større og vakrere leirkrukker til stadig mer overdådige orkideer. Viftepalmer i fleng. Hun hadde ikke tid til å jobbe, blomstene måtte vannes og sjelen måtte pleies. Han tjente pengene. Så gi meg da disse tingene for faen i helvete. Når du ikke kan gi meg deg selv.

Det er sånn jeg forestiller meg det.

Den gangen de elsket hverandre, sparket han tilbake. Og hun gikk ikke i stykker. Han kunne være så ond han bare klarte, så ond som han var. Som han aldri hadde fått lov av moren sin til å være. Etter en dag med hylende kamp falt de i hverandres armer, ned på dobbeltsenga, utmattet og lykkelige, sikre på at de elsket hverandre.

Hun dyrket ham hemningsløst og hun var der bestandig. For å passe på ham, sa hun. Om han var ute av øye, var han ikke ute av sinn, telefonen var oppfunnet og var ikke stille. Når de satt på kafé, måtte han alltid sitte med ryggen til lokalet for at hun skulle være sikker på at han ikke så på andre kvinner enn henne. Hun trengte å bli trygg. Når han hadde konserter, satt hun på første rad, og han smilte ned til henne mellom hvert nummer.

Men så kom nordlandsvinterens evige natt. Og forakten tok bolig iblant dem. Hun var sterkere, slemmere, hun begynte å vinne. Hun brukte barnet mot ham, se hva han gjør mot oss, faren din, nå drar jeg for godt, så kan du ta deg av Victoria, hører du Victoria, jeg kan like gjerne gå på sjøen.

Og han var ett med barnets angst. Han ble redd, reddere, reddest. Hans hevn var å leke den perfekte ektemann, oppfylle alle hennes ønsker, og drikke og gjøre som han ville i smug. Og lyve. Det kunne han fra før.

Løgn er opprørets kjerne, opprørets hellige kjerne, uunngåelig. Og ødeleggende.

Løgn er også maktens middel.

Men da han begynte å tape, kunne hun ikke elske ham lenger. Moren Til Hans Barn var ham utro. Med en fullblods snekker med senete armer og direkte blikk. Nokså dum, men god til å pule. Hun kastet ut Espen, og han sto med kofferten på grusveien utenfor det pene huset deres ved havet og så på ansiktet til Victoria bak smijernsporten. Det var hvitt og lite og hun sto med ryggen til huset så ikke moren skulle se blikket hennes. Øynene hans fløt på et hav av fyll. Som vanlig.

Jeg ser det tydelig for meg.

Hun (går bort til Espen og legger armene rundt halsen på ham): Hun har overgitt seg til forakten. Det skal aldri jeg gjøre.

SKIFT

(Han står i et mørkt konsertlokale og spiller saksofon, legger ned instrumentet, og tre kvinner flokker seg rundt ham. Hovedpersonen ser på fra «publikumsplass». Halvgamle kvinner med halvåpne munn og halvlukkede øyne ser opp på ham og sier at han er magisk, at musikken er mystisk. Han nyter det. Han ser dem i øynene med det litt fjerne blikket. Han kjenner beundringen og begjæret strømme mot seg. En kvinne har satt seg på frakken hans når han skal gå, og nekter å reise seg:

Beundrerinne: Jeg vil bare snakke litt med deg, kjenne nærværet ditt. Musikken din betyr alt for meg!

(til slutt river han frakken til seg og går til hovedpersonen som venter på ham)

Hun (mens de går): Fy faen, det er så ekkelt å se på, jeg fatter ikke at du er villig til å stå der og høre på de damene!

Han: Skjønner du virkelig ikke det? Jeg har fått kontroll på drikkingen. Men jeg trenger beundringen. Må ha den. Den beundringen, den er en mulighet til å bli helet. Sterk. Flott. Dyktig. I mine egne øyne.

Hun: Men de damene der, de vasser rundt i den alternative grøten med krystaller og nakkesmerter og meditativ musikk og hundefrisører og engler og abstrakt kjærlighet opp og i mente, nevrotiske overrinderlige damer, de er som ekskona di, ser du ikke det? Den beundringen kan da ikke være noe verdt?

Han: Jo dummere kvinnene er, dess bedre egentlig, jeg forakter dem uansett. Deres beundring og min egen forakt, det er det som er vitsen. Problemet er bare å bli kvitt dem etterpå.

Hun Du er ikke noe interessert i dem, altså?

Han: Nei, herregud, nei.

Hun: Men de tror jo det når du snakker så lenge med dem.

Han: Hva så? Når de er så dumme, er det deres problem. Jeg skulle selvfølgelig ønske at jeg ikke var sånn, det er flaut, men jeg må ha den beundringen. For å komme på høyden i forhold til deg, føle meg jevn god med deg eller helst litt bedre. Håper du kan tåle det? Det er bare deg jeg elsker.

Hun (til publikum): Han trenger å bli sett av mange. Jeg trenger bare å bli sett av ham.

SKIFT

Hun (til publikum, ganske mørkt, bare lys på henne (slik det er når det er minner), lyd fra jentebarn som roper og leker i skolegård, med klang):

Jeg sto i skolegården. Bak søplekassene, nær veggen, så rett over på den andre veggen. Der var den store skoleklokka. Viserne flyttet seg så sakte. Fem minutter igjen av frikvarteret.

De sto i ring, holdt hverandre i hendene, lekte sangleker. De hadde foldeskjørt og rene hvite halvsokker.

Alene. Alltid alene.

De latterlige sanglekene. De høye, kunstige jentehvinene. De stjålne sideblikkene på guttene, de lave hviskestemmene, de hånlige setningene om andre jenter med feil hår, feil foldeskjørt og feil halvsokker.

Velg meg, ta meg med. Men de ville ikke ha meg. Jeg var ikke morsom nok. Ikke søt nok. Ikke føyelig nok.

Nei.

Jeg var ikke dum nok. Sånn var det.

Jeg sto tilbake med forakten.

Godt skjult, godt skjult, men forakt var det. Jeg bærer den med meg i skreppa mi.

Jeg fant, jeg fant! Æsj, kast den. Æsj. Kast den.

SKIFT

Hun (Står utenfor en dør, hans, og ringer på, igjen og igjen, ingen åpner, hun lener seg mot døra og ringer ham i mobilen): Hei kjære deg, hvor er du nå?

Han (på høyttaler): Hjemme, hvorfor lurar du på det?

Hun: Fordi jeg står utafor hos deg nå og ringer på og du åpner ikke.

Han (på høyttaler): Åfaen, beklager, jeg er så distre, jeg glemte å si at jeg er i butikken, men jeg er hjemme om en halvtime, kan du vente så lenge?

Hun: Ja.

SKIFT

Hun (til publikum): Hvorfor sier han at han har kjørt kort når han har kjørt langt, hvorfor sier han at han har vært på Rema når handleposene er fra Rimi, hvorfor sier han at han jobber om nettene når han aldri får penger for det, hvorfor ligger det en tube med brunkrem på badet hans, hvorfor hvorfor?

Han (i en rasende fart, fra mørket bak på scenen, evt i blanding med hennes foregående replikk): Jeg bare tulla med veien, jeg er alltid så rotete med veier! Jeg har gjenbrukt plastposene fordi jeg syns det er riktig å gjøre! Oppdragsgiverne mine er på ferie og honoraret er forsinket! Det er jo Victorias brunkrem fra da hun var på besøk! Derfor! Derfor!

Hun (fortsatt til publikum): Det skjer aldri at dagene våre bare flyter. Han har alltid lite tid.

Må alltid reise seg og gå. Korte urolige skritt, fram og tilbake, fram og tilbake, og så ut.

Vekk. Som om han alltid er på flukt.

Jeg hvisker til ham i mørket: «Alt i orden. Hvil deg nå.»

Men en flyktning tør ikke hvile.

Hva skal jeg gjøre så han kan tørre å hvile?

SKIFT

Hun (står hjemme og snakker i mobilen): Har du lyst til å komme hit i kveld og feire fødselsdagen min med meg?

Han (fra mobilen på høyttaler): Å beklager elskede, jeg må jobbe og jobbe og jobbe, natt og dag, for jeg er for seint ute med å levere musikken jeg skal skrive til oppdragsgiverne. Sorry!

(Hun rydder unna kake og lys, setter det i et skap eller noe. Men plutselig hører hun/vi forte lette skritt i trappa i oppgangen, det banker på døra. Hun åpner. Han står utenfor med en diger rosebukett)

Han: Gratulerer med dagen, jenta mi! Jeg må stikke, men jeg elsker deg, det vet du!

(Han skynder seg ut av døra. Hun skjelver på hånda når hun setter blomstene i vann, velter vasen)

SKIFT

Hun (står i gangen der frakken han henger, og stikker en hånd ned i frakkelomma hans, trekker opp en lapp. Snakker ut i lufta: To kinobilletter til en romantisk komedie og en restaurantregning for to. Fra igår. Men filmen var jo samtidig med at han ringte meg for å si at han elsket meg, og at han syntes det var jævlig at han hadde så mye å gjøre at han ikke kunne feire bursdagen min?

Han må ha gått ut under filmen for å ringe?

Han (kommer inn fra siden, rasende): Du overvåker meg! Du er akkurat som moren min! Det er helt fullstendig uakseptabelt!

Hun: Men hvem var du sammen med? Og hvorfor?

Han: Hun? Det var jo bare en dame jeg hadde møte med om et bestillingsverk til en lokal festival på Vestlandet.

Hun: Men hvorfor i all verden ringte du? Du behøvde jo ikke ha ringt meg i det hele tatt akkurat da? Og hvorfor fortalte du ikke om henne da du ringte? Hvorfor i all verden ikke? Jeg tåler da at du treffer andre damer og prater med dem, og at du går på kino, herregud, det er ikke noe farlig å si det til meg. Jeg er ikke moren din, jeg er ikke Gestapo. Jeg tåler det aller meste av virkeligheten.

Han: Du sperrer meg inne! Det var det jeg visste, du mistenker meg fortsatt, du klarte ikke tilgi meg! Jeg hater folk som vil vite alt om meg! Og faen, hvis du sjekker pc-en min, tilgir jeg deg aldri! Vi skal ikke vite annet om hverandre enn det vi viser fram frivillig. Hvis du vil ha meg, må jeg kjenne at jeg har frihet!

Hun: Jeg vil ikke ha deg hvis ikke du kommer frivillig! Og jeg har tilgitt deg! Men jeg blir så redd når du lyver for meg. Du ville ikke løyet hvis ikke denne kvinnen var farlig på en eller annen måte.

Han: Hun er ikke farlig.

Hun: Hvis du ikke løy, ville jeg aldri spionert på deg.

Han: Jeg skader deg. Du burde gå fra meg. Jeg kan ikke love at jeg skal slutte å lyve. Du er så mye bedre enn meg. Jeg lyver for å bli likeverdig.

(Hun faller inn mot ham.) Han (tar rundt henne og mumler): Du må aldri spionere på meg igjen.

SKIFT

Hun(til publikum): Å, kvinne, tenn aldri lysestumpen over en sovende manns ansikt, Kvitebjørn kong Valemon, du skal ikke vite det du bare aner, se aldri for nøye etter, let aldri etter det han prøver skjule, da ødelegger du kjærligheten, da blir det å klatre natt etter natt over berg og dal for å gjøre deg fortjent til kjærlighet igjen. Alltid den samme tvilen, hvor lenge skal jeg holde ut, er det viktig å tåle dette, er det nå kjærligheten min blir prøvet om den er sterk nok, ja, det er kanskje nå, jeg må prøve å tåle det, prøve å tåle det. Og prinsessens jobb er å holde varmen ved like.

Jeg trenger for mye. Jeg vil for mye. Han trenger meg bare noen ganger. Når det passer ham.

Er ikke det en menneskerett, å trenge et annet menneske bare noen ganger?

Da Kvitebjørn kong Valemon hadde slått ned halve krigsmakten, tok han prinsessen på ryggen og reiste av sted, langt og lenger enn langt inn i skogen. Og dypt der inne spurte han henne: «Har du sittet mjukere, har du sett klarere?» «Nei. Aldri.» «Ja, du er den rette.» Sa Kvitebjørn kong Valemon.

Alle menneskehetens historier. Alle sangene. De klinger med.

Han (fra bak i skyggene): Du er den sterkeste jeg vet om.

Hun: Ja kanskje. Men jeg har to svakheter. Deg. Og at jeg er så sterk.

Hun (til publikum): Det er ensomhet vi deler.

SKIFT

(Han står foran speilet på et annet sted på scenen. Ser nøye etter i speilet. Legger rynkene i de rette foldene. Alt han har, er riktig å ha. Riktige klær, skjerf over skulderen. Passe avslappet. Passe elegant. Han er grundig foran speilet. Passe perfekt.)

SKIFT

(Hun står og holder mobiltelefonen litt langt fra øret, en melding på telefonsvareren lyder utover scenen, en hysterisk og full kvinnestemme på nordnorsk)

(telefonsvarer): Jeg vil bare fortelle deg om ham. Hikk. Jeg trodde du var kvinnesakskvinne. Hikk. Jeg trodde du visste noe om livet. Han har forlatt oss, han har sveket oss totalt. Så søtt at du er så glad i en mann som har forlatt alt og som ikke har tatt vare på noen ting. Vi har levd med ham krypende omkring. Du skal bare vite at han har en ødelagt familie bak seg. Han har sveket datteren sin totalt. Hun har sett faren sin krype omkring, krype og krype og krype. Hikk. Men det er klart han tar vare på henne nå, når jeg har gitt ham tillatelse. Og du er forelsket i ham fordi han er spennende og interessant og vakker og musikalsk. Du kan tenke over det. Ha det godt og til lykke.

Men han sviker alle.

Han sviker alle!

SKIFT

Han (spiller litt på saksofon innimellom at han snakker): Jeg kan ikke røre meg uten at noen blir forelsket i meg, det har vært en plage hele livet.

Hun: Men hva er det med hun der eksen din? Er hun sjalu på deg fortsatt?

Han: Tja. Hun er gal. Hun skulle nok helst hatt meg sittende i en krok med en plakat på brystet hvor det står at jeg tilhører henne og ingen andre. Hun er som moren min.

Hun: Finner du deg i det? Det er jo sjukt.

(Lette, innsmigrende toner fra saksofonen).

Hun: Hun bor jo sammen med han snekkeren?

Han: Joda. Men det er vel ikke så mye kulturell prestisje å hente der.

(Korte, lystige sprett fra saksofonen).

Hun: Jeg trodde ikke du hadde særlig kontakt med henne?

Han: Vi har jo kontakt om Victoria, (hun reagerer) det må vi jo ha, herregud. (Hun reagerer)

Slapp nå av, hun er en fordrunken blodigle som tørker inn mer og mer jo heftigere hun heller innpå, hun er så tynn og skranglete at hun snart kan henges opp på tørrfiskhjell.

Hun: Så dere drakk sammen altså?

Han: Jada, det gjorde vi, og hun blir helt jævlig i fylla. Men jeg drakk mest alene.

Hun: Hvordan har hun råd til det nå, hun som ikke har jobb?

Han: Nå er det vel snekkeren som betaler.

Hun: Ikke rart at du slutta å elske hun der.

(Pause. Han legger fra seg saksofonen)

Han: Det holder med én sykelig sjalu kvinne i livet mitt, det trengs ikke flere.

Hun: Jeg er da ikke spesielt sjalu. Er det du som har fortalt henne at vi er kjærester?

Han: Nei. Hun har nok fått høre om oss av noen andre. Dessverre.

Hun: Hvorfor har du ikke fortalt det?

Han: Da ville jeg jo risikere at hun lar sinnet sitt gå ut over Victoria. Hun er troendes til det.

Hun: Kanskje hun klistrer seg på deg fordi hun aldri fikk deg helt. Den beste kan bli gal av sånt.

SKIFT

(Hun tørker håret med et håndkle etter å ha dusjet, nynner en melodilinje, Espen ser oppmerksomt på henne.)

Han: Kan du gjenta den?

(hun gjentar den)

(han spiller den på saksofonen og ser på henne med brennende øyne)

Han: Tenk at du fant akkurat den melodien. Det var den jeg manglet. Til Ensomhetssymfonien.

(de omfavner hverandre lykkelig)

SKIFT

Hun (sitter og pusser sølvtøy, mye julepynt på bordet, svak julemusikk(?)roper til publikum):

Han skal være her i jula! Han skal være her i jula!

(han snakker i mobilen i bakgrunnen, roper)

Han: Men da ødelegger du Victoria! Hvor mange menn skal du ha for deg selv? Du har snekkerfaen boende i huset, det er mitt hus fortsatt! (han legger på)

Hun: Hva i all verden var det hun sa?

Han: Hun sa at jeg ikke får se Victoria hvis jeg bor sammen med en annen kvinne. Og at hun gir seg faen i om det er vondt for Victoria.

(Han støtter seg på spisebordet med begge hender og beveger nesten ikke ansiktsmusklene når han snakker.)

Hun: Hater hun deg så inderlig?

Han: Tydeligvis. Hun mener at vi hadde en stor kjærlighet som jeg har ødelagt med drikk og hor, og nå skal hun sørge for at jeg aldri får det bra. At jeg ikke har rett på noen ting der i huset.

Hun: Men bedro du henne, da?

Han: Jada, men jeg var sanseløs av fyll og det var hun som begynte.

Hun: Du tror ikke Victoria hørte hva hun sa?

Han: Det vet jeg at hun gjorde. Hun ropte til Victoria at jeg ikke bryr meg om henne lenger, at jeg ikke vil kjøpe julegaver til henne, men bruker alle pengene mine på den hora jeg driver og puler. Som hun sa det så vakkert.

Hun: Men det er jo helt jævlig gjort mot Victoria?

Han: Det er sånn hun er. Hun skyr ingen midler, det der er hennes hevn. Hun er i stand til å ødelegge dem hun hater. Vrir kniven rundt til de ligger der. Hun er villig til alt, bare hun får ødelagt meg. Det er derfor jeg er redd henne.

(pause) Hun sa at hun ønsket at jeg var død.

(julemusikken stopper i noen ubehagelige lyder)

SKIFT

Hun (sitter ved pc-en og får en mail. Sperrer øynene opp. Leser høyt.):

«Jeg orker ikke lenger å ødelegge oss begge, jeg klarer ikke ta vare på noen, bare Victoria, jeg har våknet for ofte med en kvinne ved siden av meg og dårlig samvittighet uten å skjønne hvorfor, du har det bedre uten meg, det er ikke deg det er noe galt med, det er meg, jeg vil slippe å gjøre mer galt, det er slutt nå, takk for alt, når du leser dette, er jeg langt borte.»

Hun (til publikum) Langt borte? Stupfyll? Reise ut i det ukjente? (hun reiser seg opp og virrer fortvilet rundt, setter seg ved pcen, reiser seg igjen, tar mobilen, ringer, gir opp osv)

Selv mord?! Kanskje han ligger død i leiligheten?

Han tar ikke telefonen. Han svarer ikke på sms.

(hun synker sammen på gulvet, helt utkjørt)

Hvor er han nå, hva gjør han nå, hva skjer med mitt liv nå?

Og julaften. Hva med julaften? Vi to skulle jo være sammen i jula for første gang.

(til publikum) Om natta fryser jeg som en soldat i vinterkrigen.

(tar seg sammen. Retter seg helt opp)

Åjoda, jenta mi.

Du overlever nok en julekveld til alene.

SKIFT

Hun (Sitter foran pcen igjen, det er etter jul, julepynten ligger strødd på gulvet, hun ser shabby ut, morgenkåpe, utgrått, hun har fått en mail, leser høyt):

«Elskede! Jeg er hjemme igjen! Måtte dra til Victoria, hun har hatt et nervøst sammenbrudd og trengte meg, moren hennes ville dra på juleferie med elskeren sin, det var en strevsom jul, bare Victoria og jeg alene og lange, tunge samtaler, men det gikk bra, nå er hun på bena igjen og moren hennes er kommet tilbake.

Jeg klarer meg ikke uten deg. Jeg ser deg for meg alltid og over alt. Kan jeg få overvintre?»

Hun (til publikum): Jeg er en gladiator i livets Colosseum. Støvete og svett under skinnrustningen retter jeg ryggen og vender ansiktet mot sola, mot keiseren og hans hustru i skyggen under solseilet, løven ligger mellom beina mine med brukket nakke, jeg vender håndflatene utover og lukker øynene. Jeg har klart det. Igjen.

(Han kommer inn døra. De klemmer lenge og inderlig)

Han: Her er julegaven til deg (tar fram et armbåndsur fra innerlomma)

Hun: For en nydelig klokke, tusen takk!

(Han tar fram mobilen, viser bilder fra jula): Se her, her er huset mitt, se de snøfonnene!

Hun: Se de krukkene med viftepalmer langs kanten på innebassenget!

Han: Og der er Victoria foran huset vårt, og her er hun på bytur. Og se de glassverandaene, er det ikke fint?

Hun: Jo, veldig fint hus.

Han: Jeg var så glad for å få være der for Victoria og prøve å gjøre godt igjen litt av det jeg har ødelagt for henne i alle de årene med fyll. Bare meg og Victoria hele jula. Du skal få se mer, jeg må bare på do først.

(Så går han på do. Mobilen ligger på bordet. Hun nøler, men tar opp mobilen hans. Blir helt forsteinet mens hun scroller)

(hun går bort og stiller seg utenfor døra med mobilen hans. Han kommer ut)

Hun: Hva med disse bildene, Espen? (viser) Eksen din ved kjøkkenbenken? Sammen med Victoria i sofakroken, ved juletreet, foran gavehaugen?

(ansiktet hans løser seg opp, hver enkelt muskel trekker seg sammen og slapper av, usynkront. Han kaster seg ned på gulvet og gråter, krabber seg opp og legger seg på knærne foran henne, skjelver)

Han: Vær så snill, jeg klarer ikke la være å lyve, vær så snill, jeg elsker deg, men jeg klarer ikke la være å lyve, men jeg skal prøve, alt er min skyld, ikke gi meg opp, vær så snill å holde ut litt til. Jeg hatet hvert øyeblikk sammen med den kvinnen, men jeg måtte gjøre det for Victorias skyld, hun ønsket så inderlig at vi skulle feire jul sammen.

Hun: Vil hun ha deg tilbake? (hun er kjølig rolig)

Han: Alt kan bli annerledes! Du har ikke sett det beste av meg ennå. Kjærligheten har forvandlende kraft. Vær så snill.

Hun: Reis deg opp. Jeg orker ikke at du ligger der på kne. Du er en likeverdig mann som kan ta ansvar for det du gjør. Reis deg opp.

Han: Jeg er ikke likeverdig. Du vet ikke.

(han stabler seg langsomt opp, går inntil henne, henger mot skuldrene hennes. Hun stryker over ham, klemmer, tørker tårene hans, slutter å være kjølig, tar hånda ned mot pikken hans utenpå buksa, ned i buksa)

Hun: Pikken din henger som et slips. Er det meg det er noe galt med?

Han: Neida. Nei. Men du har avslørt meg. Jeg orker ikke å se meg selv sånn. Jeg orker ikke at du ser meg sånn. Jeg klarer ingen ting når jeg ikke kan kjenne meg verdig. Det er derfor jeg lyver. Det var derfor jeg drakk meg nesten til døde.

Hun: Men jeg vil se hele deg og tåle alt jeg ser! Men du må jo la være å gjøre meg vondt. Jeg elsker deg med dine feil!

Han: Det gjør ikke jeg.

Hun: Tror du ikke at noen kan elske deg sånn som du er når du ikke juger?

Han: Nei.

SKIFT

Hun (til publikum): Min elskede lyver om alt. Om store ting, om små ting, det er ikke måte på hvor mange som får kreft i hans omgangskrets. Han lyver om moren sin, hun er syk, hun er frisk, hun er gal, om ekskona, hun er syk, hun er frisk, hun er gal, om datteren, syk, frisk, gal.

Han lyver om verker han har spilt, hvem han har spilt sammen med, hva han har lest. Om at han har sertifikat, om hvorfor han tok feil av veien, om hva han har spist til middag. Det går

et rop over landet, fra kvinner, fra oppdragsgivere, fra samarbeidspartnere: Hvor er han nå?

Har noen sett ham nå? Han forsvant da vi trengte ham som mest.

Han har ikke telefonsvarer.

Noen av dem ringer til meg. Nei, han har vært litt syk i det siste. Nei, datteren hans har problemer så han må konsentrere seg helt om å hjelpe henne. Ja, det er meg han er kjæreste med. Neida, jeg er ikke syk. Nei.

Så leverer han, altfor seint. Så er den fin, musikken han har laget. Så er det ingen som orker å klage. Så leverer han ikke, selv om han har fått forskudd. Så må han flykte fra dem, passe seg for visse gater, ikke ta telefonen.

Han lyver.

Han lyver når han vet at han blir avslørt to timer seinere. Og da lyver han en gang til. Han lyver så dumt at det virker som han ønsker å bli avslørt. Han lyver så klokt at ingen av oss vet hva som er virkelig.

Han lyver når han vet at jeg går i stykker.

Og hver gang han lyver, blir jeg tettere knyttet til ham.

For det kan ikke være sant. At jeg ikke kan være hos ham i lyset og varmen.

Det må ikke og skal ikke være sant.

Jeg vil ikke at det skal være sant.

Det må være en nøkkel et sted.

Noen må handle.

Er det han? Er det jeg? Jeg klarer ikke.

Noen må ofres. Se det guds lam, som bærer verdens synder, han må ofres, for våre overtredelser. Så vi kan slippe konsekvensen av handlingene våre.

Hvis vi ofrer. Noe. Noen.

Å ofre er en selvfølge. Vi ofrer unge menn hvert år. I Gaza, i Ukraina, for at samfunnet skal ha det bra. Det er vårt selvfølgelige ritual.

Vi ofrer noe. Noe vi gjerne skulle hatt selv, en due, et lam, din sønns liv, ditt eget liv. Det er ikke et offer før du gir fra deg noe du gjerne ville hatt selv.

Noen er villigere til å ofre seg enn andre. For en annen. For fellesskapet. For en idé. For kjærligheten.

Et offer kan ikke handle. Ført fram til alteret i tempelet i lange prosesjoner, okser, bukker, i stramme tau. De stritter imot, men det nytter ikke. Fram til alteret, der ligger kniven.

Han gjør meg til offer når han lyver, gjør det umulig for meg å handle. Jeg blir ofret. (pause)
Jeg ofrer meg.

Men hva hører jeg, jeg hører en psykolog, hun sier at offeret har ansvar. Hvis ikke offeret gjør opprør, vil undertrykkelsen fortsette, den som har fordel av situasjonen, vil ikke forandre den. Offeret må forandre den selv. Bundet på hender og føtter må hun gripe kniven på alteret. Isak, grip kniven, vend den mot Abraham!

Et offer har ingen vilje. Hun har gjort seg avhengig av overgriperens vilje, av hans vilje til å forandre seg.

Er undertrykkeren uten ansvar når ingen gjør opprør?

Hva er offerets ansvar?

SKIFT

(ved et kafebord sitter hovedpersonen og venninnen hennes. Kontorantrekk)

Venninnen: Det der ville jeg aldri tålt. Det ville jeg ikke funnet meg i. Sett utenfra er det ikke mulig. En mann lyver hele tida. Dama hans blir hos ham.

Hun (slitent): Men han prøver så godt han kan. Han får det bare ikke til.

Venninnen: Hva da?

Hun: Å være noenlunde ærlig og noenlunde snill. Jeg vet det høres altfor enkelt og banalt ut. Men det kan vel være sånn at noen har hatt det så vanskelig i barndommen at de ikke klarer, selv om de vil. Jeg prøver å gjøre ham trygg på at han er elsket sånn som han er, så han kan synes bedre om seg selv og slutte å jule.

Venninnen: Du har forlest deg på Freud. Han er snart seksti. Han kan ikke forandre seg.

Hun: I så fall er jo all terapi meningsløs. Når er løpet kjørt, mener du? Etter førti? Etter fem?

(pause)

Hun: Han føler at han mister seg selv når jeg vil noe annet enn det han vil. Har ikke et menneske rett til å ha det litt godt, selv om han er sånn? Det er ikke forbudt å være utilstrekkelig.

Venninnen: Joda neida, jeg skjønner det, men jeg skjønner det ikke likevel, du syns altfor synd på ham. "Det er ikke deg det er noe galt med, det er meg", herregud. Den faste klisjéen for å gå fra noen uten å få kjeft for det.

Hun: Man må jo ha tillit til folk, ellers går det ikke. Og du sa at vi passet så godt sammen. Alle sier det. Og at jeg er hans eneste sjanse. Til å bli den han kan være.

Venninnen: Men er han din eneste sjanse? Det virker ikke som han er så god til å redde deg, akkurat. Du har visst glemt et par små detaljer om tilgivelse.

Hun: Hva da?

Venninnen: At den som har gjort noe vondt mot en annen, må angre, be om unnskyldning og prøve å gjøre det godt igjen. Det finnes reell skyld her i verden, ikke bare skyldfølelse.

Hun: Vi prøver da alle så godt vi kan.

Venninnen: Nei. Noen prøver litt dårligere enn de kan. Hvis han ikke kan bedre, er han faktisk en stakkar. Du vil da ikke være kjæreste med en stakkar?

Hun: Finnes det noe annet, vi er vel stakkarer, hele gjengen.

Venninnen: Ja, det er vi sikkert. Vi er liksom den første generasjonen som prøver å tro på at vår egen vilje er like mye verdt som mennenes. Men det er jo tydelig hvem som får viljen sin, fortsatt. Selv om vi tror vi er likestilte.

Hun: Det der høres ut som den vanlige kvinneforakten for menn.

Venninnen: Hva er feil med det, hvis mennene oppfører seg foraktelig? Og vi oppfører oss slaveaktig, vi forakter menn sånn som slaven forakter sine herrer. Slaven vet mer om herren sin enn omvendt, fordi hun har vasket de skitne underbuksene hans. Gjennomskuet ham, men uten opprør. Menn hater kvinner. Kvinner forakter menn.

Hun: Ikke jeg. Jeg elsker denne mannen. Og han har flyttet inn hos meg nå. Han vil dette. Og jeg vil det. Jeg vil ha denne sjansen til å oppleve kjærligheten. Det skal gå. Denne gangen skal det gå.

(Venninnen smiler et stort smil, og legger hånda på hånda til hovedpersonen)

Venninnen: Det kan jo være. Hvis det er noen som kan klare det, så er det deg.

Kanskje det går bra denne gangen.

SKIFT

(ved kjøkkenbenken, han står og lager mat, det ligger kanskje mannsklær slengt på gulvet, mannsrot, hun kommer inn med handleposer, omfavner ham bakfra. Så dekker hun på med to tallerkener og glass. De setter seg og ber «bordbønn» sammen)

Han: Kjære deg, jeg ber om å få slippe å lyve, og hvis jeg lyver, ber jeg om å klare å innrømme mine løgner for deg i løpet av dagen.

Hun: Kjære deg, jeg ber om å klare å si til deg hva jeg trenger, og hvis jeg ikke klarer det med en gang, ber jeg om å klare det før dagen er over.

Begge: Amen.

Han: Jeg tror at jeg har lurt deg til å elske meg, Ingen kan elske meg som jeg er, jeg må ha klart å lure deg.

Hun: Jeg velger deg med åpne øyne. Jeg vet hvem du er.

En skål for øyeblikket! For de blanke blikkene! Du har ikke lurt meg.

(de skåler)

(Han slår på vannglasset, reiser seg ved bordet og trekker opp et ark fra lomma.)

Han: Kjære alle kvinner som jeg har sagt at jeg elsker eller er glad i eller er forelsket i: Dere har gitt meg mye. Jeg beklager at det ikke har vært omvendt. Jeg har fått mange spørsmål i løpet av disse årene: "Hvem er det egentlig du elsker, er det virkelig ingen av oss, men bare deg selv? Hilsen alle kvinnene dine."

For når det har kommet til forhold av en viss varighet med forpliktelser, har jeg falt sørgelig igjennom. Det har vist seg at den eneste kvinnen jeg var opptatt av, var min mor, og henne var jeg livredd. Kjærligheten ble til manipulasjon, og redselen, feigheten, løgnene og

alkoholen overtok livet mitt. Kvinnene mine ble kvernet sammen med meg i fuktig dødsdans.

Jeg ødela dem, og de ødela meg. Dette er ikke å elske.

Men det har vært to klare glimt av ekte kjærlighet. Det ene er kjærligheten til Victorias mor.

Jeg var ikke redd henne. Jeg våget å stå ved den jeg var. Og jeg våget å dyrke og skjelle ut og hate og elske min elskede. Hun ga meg lov til det. Men det tok slutt på en uopprettelig måte. Jeg ble livredd for henne også.

Den andre kvinnen jeg har følt en uredd, livsbejaende kjærlighet overfor, er den siste. Den aller siste i mitt liv, uansett hva som skjer. Fordi hun ikke bare gir meg lov til å være den jeg er, men insisterer på at det skal være sånn. Hun vil ha meg, ikke mine tjenester, melodier, erklæringer og roser. Hun tåler meg, jeg trenger ikke redde henne, jeg er ikke redd henne, hun er likesterk, likesvak, likestilt. Aldri har noen vært lettere og vanskeligere å elske. Hun er mitt livs kjærlighet og mitt livs mulighet. Og mirakuløst nok er jeg ikke redd lenger.

Så, mine damer, dere ville ha løgnen om den fascinerende musikeren, men hun vil ha meg.

Jeg håper dere alle er lykkelige med deres gode ektemenn, hus eller hunder. Jeg ønsker dere virkelig alt godt, så jeg slipper å føle skyld. Takk for meg.

Hun: Pass deg, ellers blir jeg blid. (klapper)

SKIFT

(de sitter i sofakroken)

Hun: Jeg er for liten for livet. Jeg tåler ikke å vite det jeg vet. Jeg vet at jeg er altfor intens, jeg snakker altfor mye. Men det er bare ett håp, ordene, at vi ikke er ensomme hvert et øyeblikk vi lever. Fellesskapet i musikken. At jeg kan si til deg at livet ikke har mening. Det har mening.

Øyeblikkene av nærhet. Det eneste hellige.

(hun setter seg opp og ser på ham)

Hun: Juger du nå for tida?

Han: Ikke så vidt jeg vet.

SKIFT

Hun(til publikum): Jeg har sluppet ham inn til mitt innerste. Han har sett min ensomhet og min ville lyst.

Det er dette han vil være for en kvinne, han vil være alt og den eneste, da får hans liv mening, da blir han varm og glad, når mitt blodige hjerte ligger nakent vibrerende i hans hånd, blir han varm og glad. Da går han, og tenker på noe annet.

Han må jobbe, å, som han må jobbe. I leiligheten sin som han nå bare bruker som studio.

I fred. Ikke ring, ikke kom. Det er den store symfonien, den er til meg, den heter Ensomhet, nå skal han gjøre den ferdig, den kan kanskje bli hans mesterverk.

Jeg ser det tydelig for meg. Den mørke konsertsalen. Musikerne i scenelyset. Han med den gylne saksofonen. Den øredøvende jubelen etterpå. Endelig har han vunnet. Endelig har han tort å gi dem den han er, og har vunnet. Han bukker og får blomster og bukker igjen.

Og så skal Det Vidunderligste skje.

Han strekker hånda ut mot meg der jeg sitter på første rad. Bøyer seg fram mot mikrofonen, her er hun som har gjort denne symfonien mulig. Henne som jeg vil dele min ensomhet med.

Han holder rundt meg, jeg er helt nummen, han hever blomsterbuketten som en seierherre.

Applaus.

SKIFT

(De sitter på bakken, i skogen liksom, myggsurr og duekurr, på et teppe, de har kanskje bada, ligger ved siden av hverandre på ryggen)

Hun: Hva er det som gjør at et menneske forandrer seg? Og for eksempel, bare som eksempel altså, slutter å lyve? Eller begynner å tørre å være sint?

Han: Kjærlighetens forvandlende kraft. Det er den som gjør det. Hvis noen tåler alt vi er. Da skjer forvandlingen.

Hun: Den som vil vinne prinsessen, må nok gjøre noe selv. Det finnes ikke en eneste helt som sitter og venter på et under, og så kommer det av seg selv. På grunn av kjærlighetens forvandlende kraft.

(han ligger med lukkede øyne, sovner nesten. Hun tar forsiktig på ansiktet hans. Han skvetter opp i stor redsel)

Hun: Neinei, kjære deg, hysj hysj hysj rolig rolig, det er ingenting som er farlig her. Du er bare så vakker rundt øynene, huden din der har samme farge som pikken, det var et kjærtegn. Ikke et slag.

SKIFT

Hun (til publikum): Det var torden over Telemark, moren hans var redd. Mørke utenfor de små vinduene. Det var ingen andre hjemme. De plutselige glimtene av lys, han så den nakne kroppen hennes bakfra, rompa hennes var hvit og rund, hun løp mot senga, kom, gutten min, kom. Hold rundt meg. Du er alt jeg har. Jeg er så redd, jeg er så redd.

Og etterpå. Sol skrått inn på senga, på tynne guttelår. Hendene hans glinser. Han lukter på dem. Hun er på kjøkkenet for å hente klut. Ansiktet hennes da hun gikk. Så mye kjærighet.

Mamma?

Det er sånn jeg forestiller meg det.

(Espen går fram og tilbake bak henne på scenen, urolig, grer håret, strammer slipset, tar fram saksofonen osv)

Et handyr kom ut av skogene i Telemark, uroen drev gjennom kroppen hans, han tok veien til byen, der fikk han seg studenthybel, stjal hermetiserte trøfler i delikatessebutikkene og kjøpte skjorter fra Marlboro Classics. La om til riksmål og laget små melodier på saksofon.

Enhver kvinne, enhver sæduttømming, enhver beundring, enhver drink var en mulighet til å bli hel. Til lindring.

Samme melodi tilegnet to kvinner, tre, fire. De hjalp ham, de elsket melodiene hans, snart hadde han et band, snart hadde han et navn, snart tjente han penger. Løgnene ble mange og usystematiske. Drinkene ble flere.

Samme setning. Du kan stole på meg.

Du kan stole på meg.

(Espen forsvinner, alt lys er på den ensomme hovedpersonen som sitter sammenkrøket med hendene over hodet som for å verge seg mot slag)

Den lille jenta satt under utslagsvasken, sammenkrøpet, mor sto foran henne og lot setningene regne ned over henne.

«Så du mener at du er verdens navle, du? At noen bryr seg om deg? Du tror tydeligvis at det er sånn at du kan få det du peker på. Og ååå så følsom du er, nei se, du gråter også nå, ååå så skuffet, se på deg selv nå, sånn ser bortskjemte småjenter ut, det finnes andre enn deg her i verden, hvordan tror du jeg har det nå? Du tvinger igjennom viljen din, gjør du. Syns du det er riktig, det, å bli sint for så lite? Kanskje det er omvendt, vet du, at det er du som er slem, og jeg som er lei meg, det har du ikke tenkt på. Åååå så mye følelser den lille jenta der har da, hun tror visst at det er noen som bryr seg om hva hun føler. Se på deg selv nå. Hva syns du om en sånn sutrete liten jente, si meg, hva syns du om henne.»

Du er bare en toskilling. Sa far. Men det gjelder å være en blank liten toskilling.

SKIFT

(I dobbeltsenga, hun kommer med frokost på senga, han kaver seg fri fra dyna)

Han: Så du er liksom snill, du. Det latterlige lille smilet ditt når du tror at du gleder meg, at jeg bryr meg om deg, fy faen. Det skal mer til enn noen smørbrød på sengekanten for å bli elsket.

(Hun ser hjelpeløst på ham over frokostbrettet, og siger ned på senga. Han tar hardt i henne)

Han: Når jeg blir så glad i deg som nå, får jeg lyst til å være slem mot deg. Sint. Gjøre deg vondt. (Han slår henne hardt på naken hud)

Hun (svakt) Nei! Det gjør vondt. Jeg liker ikke den leken

Han: Det er fordi jeg elsker deg.

SKIFT

(han sitter aleine ved stuebordet foran pcen, det er mørkt ellers i rommet, slår på lys i rommet ved siden av, lystrekant på gulvet, hun kommer i pysj og nærmer seg ham bakfra, han sitter med ryggen til og lukker pc-en rolig, rett før hun bøyer seg over ham bakfra, nesa inn mot halsgropa hans, armene på magen hans, klemmer ham trøtt.)

Hun: Jeg får ikke sove.

(går ut av rommet og legger seg igjen. Det blir helt mørkt, før scenen gjentar seg. Hun kommer inn i stua i pysj, går så stille hun kan, han jobber, han rekker så vidt å lukke pc-en før hun bøyer seg over ham bakfra og snuser inn varmen fra halsen hans.) (kanskje disse småscenene skal gjenta seg veldig raskt, med mørke og lys?)

Hun: Var det mailen du hadde oppe, er det det du jobber med?

(det blir mørkt, enda en kveld kommer. Vi hører tastene på pc-en. Hun, slår IKKE på lys i rommet ved siden av, hun står helt stille i døråpningen i mørket. Han sitter bakoverlent ved pcen. Så ser vi at han onanerer med venstre hånd mens fingrene på høyrehånda løper ujevnt over tastene. Hun går langsomt bakover i mørket og forsvinner.)

Hun (stemmen hennes i mørket, til publikum): Den tynne hinnen mellom meg og andre hvor forakten flyter fritt, fram og tilbake, gjennom hinnen. Forakt og selvforakt. Hat og selvhat. Fram og tilbake.

SKIFT

(Dagslys i leiligheten, han går raskt omkring, kler på seg yttertøy)

Han: Du, jeg har glemt pcen i studioet, jeg må ha den for å jobbe i kveld, jeg tar bilen og henter den.

(han går ut av døra. Hun ser seg om. Ser veska hans. Tar pen ut av veska og ser på den)

Hun (til publikum):Hva er det han driver med når han er alene? Damer? Piller? Porno? Når han er hos meg, er han stort sett edru og stort sett snill.

Har vi ansvar for å tvinge anelsene fram til bevisstheten så vi kan handle?

(han kommer inn av døra igjen med en diger bukett røde roser)

SKIFT

NYTT, SØPPELSEKVENSEN:

(Hun leter i en søppelkasse utenfor blokka der han har leilighet. bærepose fra MENY. Ser seg rundt, ingen ser henne, hun tar den fort med seg og legger innholdet forsiktig utover: To flatklemte flasker Biola, plastemballasjen til en Jarlsbergost, en fruktyoghurtboks, tre brukte poser med jordbærte)

Hun: I all verden, han drikker da aldri jordbærte? (leter videre, finner et tomt brett med Paralgin Forte og to tomme brett med Paracet 500 mg)

Hun: Bruker han så jævlig mye piller?

(Finner fire rosa bomullsdotter og lukter på dem.)

Hun: Det kan da ikke være han som har brukt disse? En kvinne som har vært hos ham?

(finner brukte Nespresso-kapsler)

Hun: Men han har ikke Nespressomaskin. Kanskje det ikke er hans søppel?

(til publikum): Det finnes verre synder.

SKIFT

Hun (til publikum): Enda en natt under en håpløs himmel.

Vi er en dyreart som vil tro alt. Tro historiene de forteller. Men alle historiene er bare forskjellige drømmer om virkeligheten. Forskjellige løgner å holde seg fast i. Vi er fanget i fortellingene og klarer ikke se ut over grensene deres.

Det ligger et spindelnett av mening over jorden, usynlige tråder mellom hus og trær, mellom asfalt og stuemøbler, mellom himmel og jord, hvert et menneske spinner millioner av tråder hver en dag, hver en dag, tråder av mening, de krysser hverandre, noen ganger rives nettet i filler. Det er usynlig. Det er den store usynlige delen av virkeligheten. Det er den som dreper.

Meningstråder overalt, vanskelig å puste. Vikler meg stadig lenger inn.

Kjære gud, la meg slippe å overgi meg til forakten.

SKIFT

(Hun kommer med masse røde roser til ham, kaster seg om halsen på ham)

Hun: Tenk at du har levert Ensomhetssymfonien! Tenk at den ble ferdig! Vårt barn!

(de sklir sammen ned i sofaen, han med beina ut til begge kanter, puster ut, begge to)

Han: Jeg har aldri jobba så tett med noen! Aldri sluppet noen så langt inn i mitt kreative rom!

Hun: Så deilig! Jeg er så glad for det!

Han: Jeg har aldri før opplevd at noen har vært så nær min indre sang at de har kunnet synge videre på den! Takk!

SKIFT

Hun (til publikum) En måned seinere kommer det for en dag at Ensomhetssymfonien ikke var ferdig likevel. Han hadde bare villet at jeg skulle bli glad. Og han har ikke penger nok til å gjøre den ferdig.

Jeg kunne låne ham penger.

Hun (henvender seg til ham som står ved kjøkkenbenken): De ringte meg igjen fra Stavanger i dag fordi de ikke fikk tak i deg. Han sa du var samvittighetsløs. Prøver å få penger uten å levere. At han hadde hørt rykter om at du var sånn, men ville gi deg sjansen, valgte å stole på deg.

(Han presser henne opp mot et skap, tett inntil henne)

Han: Det der sier du aldri igjen. Du vet ikke hva du utløser når du sier sånt. Det tåler jeg ikke.

Hun: Du tåler ikke å se deg sjøl sånn andre ser deg?

Han: Nei. For guds skyld nei. Jeg blir ond av det.

(hun vrir seg løs)

Hun: Herregud, de livsløgnene dine går ut over oss andre! Du vet hvem jeg er utenfra, jeg vet hvem jeg er innenfra, begge deler er sant. Jeg må jo tåle å høre den ytre sannheten om meg. Og det må du også.

Han: Nei. Og du sier aldri noe sånt igjen.

SKIFT

Hun (til publikum): Pusten min stopper om natta. Jeg er ikke verdt noen ting. Han ville aldri behandlet meg sånn hvis jeg var verdt noe, han forakter meg, det er min egen skyld, denne kulden jeg har arvet fra mor, jeg kan ikke elske, det må være fordi det er noe helt feil med

meg, jeg klarer ikke forstå ham godt nok, jeg maser for mye, jeg ringer for mye, jeg spør for mye, han kan ikke elske en som er sånn, ingen kan det. Jeg gjør alt feil!

Jeg våkner av at jeg ikke puster. Prøver å ikke vekke ham. Krampe i brystet, får ikke luft, får ikke luft. Så slipper det.

Fire dirrende netter uten søvn.

Han kan ikke elske meg.

Jeg må gi ham opp.

Jeg må avslutte dette.

Om noen år er han bare en hvit hodeskalle.

De som ble drept i Balkankrigen, er allerede det. De graves fortsatt opp fra store massegraver som ingen visste var der. Naboen drepte sønnen din, skolelæreren voldtok kona di, og du selv tok bakerens nyfødte barn i beina og slengte det mot murveggen så hodet ble knust. Når kulturens tynne ferniss flerres av, når det som var galt, kalles riktig, og det som var hvitt, kalles svart. Når det du trodde var sant, var løgn.

Om noen år er han bare en hvit hodeskalle. Resten er resirkulert.

(hun reiser seg opp, vakler)

Hun: Alt jeg tror er virkelig, er kanskje ikke det. Tingene endrer form, som i en drøm.

Klarer ikke kjøre bil lenger. Svimler når jeg går til jobben, må sette meg på en benk.

SKIFT

(han kommer med en kopp kaffe på senga til henne. Ser blid og frisk og kjekk ut)

Han: Kanskje du skal begynne med sovetabletter?

Hun: Jeg trenger ikke sovepiller, jeg trenger deg! Kan du ikke for en jævla gangs skyld ta reaksjonene mine alvorlig, det er du som gjør at jeg ikke får sove! Du sniker deg unna, juger opp forklaringer og får meg meg til å tro at følelsene mine er feil! Jeg trodde jeg skulle klare å leve med løgnene dine. Men ingen som ikke har prøvd det, vet hvordan alt blir utrygt. Du kan ikke være glad i meg, handlingene dine viser det.

Han: Selvfølgelig er jeg glad i deg. Men du må stole på meg, ellers kan ikke vi være kjærester. Hvis ikke, kan jeg ikke leve med det. Da flytter jeg tilbake til studioet mitt. Nå.

Hun (til publikum i en rasende og forvirret fart): Hjernen koker, det er alltid minst fire parallelle forklaringer der inne samtidig. Kanskje han lyver for meg fordi jeg er gammel. Eller fordi vi har det så bra at han kommer for nær meg og blir redd. Eller fordi vi har det så dårlig at han vil vekk. Eller fordi han virkelig trenger ensomhet. Eller andre kvinner. Eller Victoria. Eller fordi han jobber. Umulig å vite. Umulig å vite. Det er et vanntett system. Det eneste som er sikkert, er at han lyver for meg.

Jeg må få vite hva som er sant. Hvilken som helst sannhet er bedre enn dette uklare, flytende. Jeg forakter meg selv som ikke bryter ut av dette. Forakter meg!

Tillit! Tillit er hellig! Vi må ha tillit for å overleve og vi må være skeptiske for å overleve. En umulig kombinasjon som alle barn må lære. Men det finnes måter å overleve på uten tillit. Man kan kontrollere andre. Med snillhet, med løgn, med makt. Med forakt.

Jeg må prøve å stole på ham. Og gi ham arbeidsro.

Det er bare kroppen min. Det er den som svikter meg.

Jeg er bare så svimmel.

SKIFT

(De ligger i sofaen i hver sin ende. Pcen hans står på bordet, åpen)

Hun: Det var faktisk en gang i ungdommen at jeg oppførte meg sånn. At jeg hadde en kjæreste. Men så traff jeg en annen fyr ute på byen og ble med ham hjem, mens kona hans var på sommerferie. Litt av et opplegg.

(han setter seg brått opp, rasende)

Han: Å jasså?! Og med meg er du så pen og pyntelig og gjør aldri noe galt. Jeg finner meg faen ikke i det! Jeg vil vite alt om deg! Hva gjør du når jeg ikke ser deg, hva tenker du på som du ikke sier, hva drømmer du, hva gjør du på jobben, i vaskekjelleren, hva er du kåt på, hva slags sexfantasier har du, hva foregår i ensomhetssentret ditt, jeg vil ha hver krok og krik av deg, ingenting skal ikke være mitt.

Hun: Da må jeg få vite alt om deg også.

Han: Nei for faen i helvete, for hvis jeg slipper til den nysgjerrigheten, spør deg, kikker, hengir meg til deg, så blir det ubalanse, jeg er livredd for å bli såret, miste makt, miste meg selv.

Hun: Det er lov å være sjalu, da. Jeg er jo sjalu sjøl.

Han: Du er en idiot som har valgt feil menn før meg, hvorfor ventet du ikke på meg?

Hun: Jeg kan ikke be om unnskyldning for at jeg har levd. (hun prøver å ta på ham)

Han: Du får ikke røre meg! Det er en passende straff for en sånn som deg. Jeg er farlig! Jeg vil ødelegge alt, både deg og meg. Det var det jeg visste, du tåler meg ikke.

– Du skal vel også tåle alt jeg er? Men du vil at jeg skal komme krypende nå, som alle de andre kvinnene dine? Og tigge om nåde?

Han: Ja. Jeg stoler ikke på noen kvinne. Dere fortjener faen meg straff.

Hun: Javel.

Han: Jeg tør ikke vise deg hvor liten jeg er. For da kommer du til å finne ut det som jeg har visst lenge, at jeg ikke er god nok for deg, og da vil du ikke ha meg lenger.

Hun: Jeg vil jo ha deg.

Han: De andre mennene dine har gått fra konseptene når du gikk fra dem, det skjønner jeg altfor godt, du er for mye å miste. Du er den vakreste og klokeste jeg vet om. Du er så jævelig mye bedre enn alle andre kvinner jeg har kjent, jeg har alltid tenkt om de andre at det er ikke mulig å få det jeg drømmer om, det er bare sånn det er. Og jeg kan faen ikke tro at det er mulig og sant at du er som du er. Og at du vil ha meg.

Hun: Nei vel.

Han: Jeg er redd for å miste meg selv.

Hun: Det er det jeg vil, miste meg selv.

Han: Jeg holder på å forsvinne i en altoppslukende kjærlighet til deg.

Hun: Da vil du vel ha meg, da?

Han: Nei! Hvis jeg vil ha deg, blir jeg avhengig av deg. Avhengig! Av at du anerkjenner meg og vil ha meg. Og det tåler jeg ikke. Hvis du får meg helt, kommer du til å bli lei av meg. Da kommer du til å gå fra meg. Jeg hater deg som har lurt meg inn i dette.

Hun: Jeg er blitt så redd for å gjøre noe du syns er feil. Du vil ha allting perfekt. Du har framstilt deg selv som et eller annet egg som må tas på med silkehansker.

Han: Fy faen! Jeg hater deg. (stormer ut av rommet)

(han kommer inn igjen, med en lapp, gir henne)

Hun (leser): «Kjæreste. Jeg har oppført meg som en drittsekk. Det er ingen grunn til at jeg skal la all aggresjon mot all verdens kvinner gå ut over den eneste jeg tror har elsket meg med alt jeg er og som fortjener det minst. Unnskyld. Jeg elsker deg, har lyst på deg, og vil prøve å gjøre noe av dette godt igjen. Nå har jeg gått over den siste grensen, den jeg har lengtet etter å krysse. Endelig.

Hilsen han som er din. Den eneste.»

(hun faller om halsen på ham)

Han: Men nå må jeg jobbe som et vilt dyr. Nå framover må jeg sove i studioleiligheten. Må bli ferdig med Ensomhetssymfonien. Jeg begynner å få den til. Jeg vet at det er vondt for deg, men jeg kan ikke bo hos deg nå. Må bare på do før jeg går.

(hun reiser se og går bort til bordet med pcen. Går over til kjøkkenbenken, men så går hun tilbake. Leser høyt fra pcen: "Kjæreste, takk for i går. Du var så altfor lenge borte. Jeg tilber deg med kropp og sjel." (hun klikker nedover) "Jeg ser frem til neste møte, da skal jeg spille vår sang for deg." (klikker videre nedover) "Takk elskede, de ordene, de frelste meg i dag."

Hun (til publikum): Så hva er kjærligheten?

Intet annet enn en vind som suser i rosene og derpå stilner av. Men ofte er den også som et ubrytelig segl som varer for livet, varer til døden. Gud har skapt den av mange slags og sett den vare eller forgå.

Og alle dens veier er fulle av blomster og blod.

Slik svarer Munken Vendt hvis man spør ham. Faen ta Hamsun. En råttten romantiker.

Faen ta kjærligheten.

Han hadde truffet henne på kafé i to timer, en ung sopran. De hadde bare snakket, hun har så store problemer. Han hadde vært redd for at jeg ville tolke det som et forhold, det var derfor han ikke hadde villet fortelle meg om det. Hun var dum og fet. Sa han.

Dessuten var det over for lengst.

Hun (til ham, skjelvende): Hun tilber deg, det er helt jævlig, godtar du det?

Han: Det kan da ikke jeg noe for.

Hun: Hvorfor syns du synd på henne og ikke på meg?

(Han reiser seg og går bort til bordet. Tar den svarte obsidianklumpen i begge hender og holder den høyt.)

Hun (med skingrende sterk stemme) Det der gjør du ikke! Den er hellig. Du får ikke knuse den.

(Han snur seg langsomt, legger den tilbake, og setter seg igjen, på den andre siden av bordet)

Hun: Jeg tror du puler de damene du treffer.

Han: Nei. Aldri.

Hun: Da må du være feil skrudd sammen. Det er jo sjukt. Skal du møte henne igjen?

Han: Nei. Aldri.

(pause)

Han: Jeg er så lei for dette, jeg burde husket å lukke mailen. Jeg syns du gjør dette veldig dramatisk, det var jo bare løgn.

Hun: Du er så jævlig omnipotent med den juginga, litt gud lissom, du kan ordne alt, forandre virkeligheten, og du har oversikt over hva som er best for oss andre. Du har da vel for faen ansvar for dine egne valg! Eller er du ikke strafferettslig tilregnelig? Vil du ha meg, eller vil du ikke ha meg?

Han: Det må da være formildende at jeg ikke har hatt noe som helst seksuelt forhold til henne.

Hun: Du vet at jeg kan oppsøke henne og spørre.

Han: Ja, det kan du gjerne gjøre. Men da går jeg fra deg. Dessuten er det straffbart å se på andres mailer, jeg har sjekket det med politiet, jeg kan anmelde deg for det.

Jeg sverger ved Victorias liv at det ikke er noen som helst annen kvinne enn deg i livet mitt nå.

Hun (lavt og langsomt): Ved Victorias liv.

(Han siger ned i sofaen, lam av skam.)

Han (lavt): Du har aldri vært på avrusning. Du har aldri sviktet barnet ditt. Du vet ikke hvordan det er å skamme seg for alt.

SKIFT

(hun, til publikum): Hvorfor kaster jeg ham ikke ut? Jeg skammer meg. Over at jeg lar ham gjøre meg vondt. At jeg er så redd for ensomhet. Mest skammer jeg meg når han lyver for meg. Jeg prøver å unngå å gjøre noe som fører til at han lyver. Og når han lyver, prøver jeg å unngå å merke det. For å slippe min egen skam. Det er noe som er helt feil med alt jeg gjør, og jeg klarer aldri å skjønne hva.

Han skammer seg alltid.

Forakt fører til skam. Skam fører til forakt. Forakt beskytter mot skam.

SKIFT

(På kafe, hovedpersonen og en ung kvinne, sminket, pen)

Den unge kvinnen: Det er et par måneder siden nå, at det endelig var over. Han sviktet meg totalt. Han sa at jeg trengte å bli elsket, men det tok to måneder før jeg skjønnte at han ikke hadde sagt at det var han som skulle elske meg. Han prøvde alltid å komme til meg når jeg trengte hjelp. Men fikk det ofte ikke til, han arbeidet jo så hardt med en symfoni. Og da moren min lå for døden og jeg virkelig trengte ham, fikk jeg en sms om at han hadde hatt et sammenbrudd og at jeg ikke måtte kontakte ham. Jeg skrev tilbake at jeg var der for ham, mens jeg holdt moren min i hånden. Han svarte ikke. Moren min døde. Jeg skrev og fortalte ham det. Ikke noe svar.

(plutselig begynner hovedpersonen å fnise. Den unge kvinnen ser uforstående på henne.

Hovedpersonen ler, legger seg tilbake i kafestolen og hikster med høyrearmen på magen og venstrearmen strukket fram mot den unge kvinnen som ser på armen hennes. Så strekker hun langsomt venstrearmen sin fram. De har like armbåndsur)

Hun (klarer ikke å slutte å le hysterisk): Det er rasjonell julegavehandling!

SKIFT

Hun (til Espen, han står ved kjøkkenbenken): Hun fortalte at du var intens i senga, men mekanisk.

(Espen sier ikke noe)

Hun: Det finnes faktisk sannheter. At du pulte henne, er sannhet. At du ikke pulte henne, er løgn. At du ikke fikk skrevet ferdig symfonien fordi du drev på med henne, er sannhet. Det er faktisk forskjell på løgner og sannhet.

(Taushet.)

Hun: Men faen, ser du ikke hva du har gjort mot henne, du har tråkka på henne da hun hadde det som jævligst, brukt henne hensynsløst, har du ingen medfølelse, hva er det med deg? Hvordan kan du være sånn? Du som jeg elsker, hvordan kan du være sånn?

Han: Men jeg sa aldri at jeg elsket henne.

SKIFT

Hun (til publikum): Hver natt slår jeg ham i hjel, slår og slår, med jernstang, med murstein, med hendene. Til han blir liggende urørlig, med knust ansikt.

Jeg drepte deg, du vakre. Der ligger du med de slappe krøllene dine. Jeg elsket deg. Jeg elsket deg.

SKIFT

(Kafebord igjen med venninna)

Venninna): Herregud, du intellektualiserer alt, du må slutte å tenke så mye. Er han ikke bare ganske vanlig gammeldags slem? En helt vanlig slask som utnytter sjarmen og evnene sine. En alminnelig bedrager som er ualminnelig god til å lyve. Plattenslager, lurendreier, sjarlatan. Veik når det gjelder. Best uten ball. Skruppelløs. Uempatisk. Hensynsløs.

Hun (høyt): Nei han er ingen slask, han er kunstner, og mange kunstnere er sånn. De har også livets rett. Man er ikke nødt til å jobbe i et departement og ha fast lønn og oppføre seg dannet for å være verdt kjærlighet. Og hva er feil med å intellektualisere. Det er min redning. Da slipper jeg å føle så mye.

Venninnen: Jeg trodde du var skeptisk til kunstnermyten? Det går faktisk an å lage musikk uten å ødelegge andre. Og du behøver forresten ikke snakke så fryktelig høyt.

Hun (flau, snakker lavt): Åh. Unnskyld. Men han er den eneste som tåler å se hele meg, alt jeg er. Fordi han er verre selv. Livet mitt er meningsløst uten ham. Du skjønner ikke dette, du har vært gift med samme mann i tretti år.

Venninna: Han er da ikke meningen med ditt liv! Hva har skjedd med deg? Har han lurt deg til å tro at det bare er han som er verdt noe fordi han er kunstner?

Hun: Det er ikke han som mener det, det er jeg. Selv syns han at han er et helt uverdig menneske. Men det virker som han ikke tåler å ha det bra sammen med meg, da må han finne på noe som ødelegger, bevise at det ikke går an å ha det bra. Han er et mysterium.

Venninna: Han er ikke mer mysterium enn deg og meg, han bare juger mer om hvem han er. Det blir det mye mystisk ut av. Og han tåler deg og ser deg på samme måte som en psykolog. Ny time neste uke. Din lidelse angår ikke ham. Du kommer ingen vei med de tankene dine. Du bare driver og grøter. Det kan til og med være at han har et forhold til hun jævelige eksen igjen.

Hun: Jeg vet jo ikke om hun er jævelig. Jeg vet ikke om det han sier om henne er sant. Og han må jo få ta seg av Victoria. Han har sveket henne med fylla. Det aller viktigste for ham er å gjøre det godt igjen. Hvis ikke det går, går han i stykker.

Venninna: Ja, greit nok. Men det der at du ikke får ringe ham når han er i studioet sitt. Det er helt uakseptabelt. Det må du gjøre noe med.

Hun: Ja, kanskje. Jeg skal prøve.

Venninna: Skal prøve. Jeg er så dritt lei av at du sier at du skal prøve. Skal du ikke gjøre noe snart? Er ikke du vant til å ta beslutninger i det direktoratet ditt?

Hun: Kanskje det er akkurat det som er feilen. At jeg er for sterk, klarer for mye selv. Jeg er forresten begynt med nettdating igjen.

(Venninnen legger det bugnende brystpartiet så langt fram over bordet at hovedpersonen rygger på stolen)

Venninnen: Hør nå her på meg. Jeg er glad i deg. Du er en usedvanlig bra dame. Det er du som har noe å tilby ham, og det vet han, du er gratispsykologen hans og du tilbyr ham sjela di og kroppen din og kjærligheten din. Men han er faen meg så umoden at det burde ikke vært lov. Han burde gå med skilt rundt halsen hvor det står "Advarsel: Livsfarlig for kvinner.

Vakker og musikalsk begavet mann nedlegger alle kvinner han kan, med luftige løfter om guddommelig og evig kjærlighet. Forlater dem uten følelser straks han er sikker på at de opplever ham som mannen i sitt liv og aldri kommer seg fri.”

Hun(trøtt): Det der drar han bare flere damer på. Og dessuten, modenhet er oppskrytt. Har du noen gang truffet et modent menneske? Jeg kjenner ingen, og jeg er snart seksti. Vi har de samme problemene og de samme elendige løsningene som da vi var tjue. Og forelskelsen er lik. Har du møtt noen på vår alder som er blitt voksen?

Venninnen: Nei. Jeg har jo ikke det. Men han burde innse det selv og gå i kloster øyeblikkelig.

Hun: Det er ikke sånn det fungerer. Alle ser seg selv innenfra, der inne er alt forståelig og tilgivelig. Han er fanget i historien om seg, jeg er fanget i historien om meg, sånn er det bare. Jeg er Jenta som ville for mye. Og jeg vet mye om meg selv. Men det viktigste aner jeg ikke engang, det er skjult for meg. Han forteller fine historier om alle sine feil. Men alle jeg-historier er mistenkelige. Særlig når vi innrømmer våre feil. Ingenting gir mer sympati. Du bør være skeptisk til min fortelling.

Venninnen: Du driver med selvskading. Får du ikke lyst på hevn?

SKIFT

Hun (til publikum, og venninna): Medea var en kongsdatter i Kolkhis, det vakreste landet ved Svartehavet, vakker var hun selv også, og i tillegg var hennes tilværelse forskjønnet av gull. Gull på alle bauger og kanter, gullarmbånd, gulldiademer, gullbelter, gullringer, det var mengder av obsidian og gull i Kolkhis, mest var det i elvene, gullstøv. Men det er vanskelig å

samle gullstøv. En mulighet er å legge en saueskinnsfell i elva, gullstøvet satte seg fast i ulla, etter noen dager kunne kongen hente opp et gyllent saueskinn. Det gylne skinnet.

Jason het en helt fra Hellas, han hadde hørt om Det gylne skinnet til kongen i Kolkhis. Så han tok seg en tur. Men skinnet var ikke lett å få tak i. Det var da han kastet sine øyne på Medea. Det tok sin tid, hun var hard to get, men etter en stund med heftig bestorming var hun myk og villig og fødte ham to barn og hjalp ham med å lure faren sin så Jason fikk tak i Det gylne skinnet.

Det var da han stakk. Med skinnet. Til en dame på den andre siden av Svartehavet. Hun var yngre og ikke på langt nær så viljesterk.

Og så kommer resten av historien. Medea liker ikke å bli bedratt. Hun liker ikke å bli lurt. Hun liker ikke å bli behandlet uten respekt. Hun er oppdratt i den tro at hun har verdi. Det eneste som kan lindre hennes smerte, er at han får det like vondt som henne. Så hun hevner seg i årevis. Og hun gjør det verste hun kan gjøre mot Jason, hun nekter ham samværsrett. Hun dreper de to barna deres med en kniv av obsidian.

Medea er ingen helt, hun er trollkvinne, heks, en kvinne du ikke skal ta i med ildtang.

En kvinne som ofrer andre enn seg selv, er en kvinne du for guds skyld ikke må ligne.

Hun (til venninnen): Så hevn er ikke et alternativ. Det ødelegger den som hevner seg.

(hun reiser seg fra kafebordet. Venninnen reiser seg også og griper veska si)

Venninnen: Greit. Men hevn gjenoppretter likevekten. Likeverdet. Jason gjorde neppe det der igjen.

SKIFT

(Han kommer inn døra hennes med en diger bukett røde roser og et bredt smil, og kysser henne)

Han: Gratulerer med femtiniårsdagen! Kroppen din er virkelig et under. Du er den vakreste jeg vet om, uansett alder, og jeg er rett og slett slave av din skjønnhet.

Hun: Takk!

Han: Jeg husker så godt hva du hadde på deg den dagen utenfor Rema. Svart ullkåpe og joggesko.

(hun småler litt)

Han: Når vi er åttifem år, da kommer jeg fortsatt til å spørre deg om hvorfor du liker roser så godt, og vi kommer til å si akkurat de samme setningene om igjen, at de er altfor dyre men at de er verdt det. Og jeg kommer til å si at det har du sagt før og du kommer til å si at det har du også, og så kommer vi til å elske hverandre.

SKIFT

Hun: Jeg har bestemt meg for å kontakte eksen din. Jeg tror jeg skal kunne snakke ordentlig med henne, hun må jo ha gode sider, du har jo elsket henne. Jeg vil prøve å få til en god relasjon, ikke minst for Victorias skyld. Og om hun avslår det, er det hennes valg. Men jeg vil prøve. Alle har vondt av at det er sånn som det er nå. Noen må prøve å forandre denne virkeligheten til det bedre.

Han: For guds skyld nei, ikke kontakt henne. Hun er gal. Hun er hemningsløs. Hun kan skade Victoria, meg, deg. (pause, snur seg bort) Men hvis du absolutt vil, skal ikke jeg hindre deg.

Jeg kan sende deg nummeret hennes. Kanskje du har rett i at det er det beste. (han taster på mobilen, og går)

(Hun ringer. Og ringer en gang til. Og en gang til) Vi hører: Abonnementen kan ikke nås på dette nummeret.

SKIFT

Hun (roper): Har du tenkt å dra til ekskona di og bo der i deres felles hus med deres felles barn og leke kjernefamilie hele jula! Og jeg får ikke engang lov til å ringe deg når du er der! Jeg vil ikke ha det sånn. Du vet at jeg får det vondt når du bor sammen med henne, og du gjør det likevel, fordi du ikke tør å si henne imot, men meg kan du gjøre vondt uten å blunke! Jeg står her rett foran deg og sier at du gjør meg vondt! Og du vet det, og gjør det likevel! Gjør det deg ingen ting?

(hun slår hånda i benken så oppvaskkluten skvetter)

(han hører på, stiv og taus. Så tar han på seg jakka)

Han: Dette orker jeg ikke. Jeg overnatter i leiligheten.

Hun (med en underlig lys barnestemme): Nei! Nei! Ikke gå! Du kan ikke gå fra meg nå, ikke gå!

(Hun kaster seg ned og klamrer seg til beinet hans, ikke gå, ikke gå, hikster. Han setter seg på gulvet. Holder rundt henne).

Han: Jenta mi. Jenta mi.

(Langsamt slutter kroppen å hikste. Utmattet hviler hun hodet sitt mot halsen hans.)(så reiser han seg for å gå, går mot døra. Hun småløper etter ham, med tynn stemme)

Hun: Jeg mente det ikke! Tilgi meg! Jeg skal aldri mase mer. Så klart du kan gå fra meg akkurat når du vil, alle kan det.

SKIFT

Hun (til publikum): Nok en jul er over, og han er begynt hos psykolog. For å lære å lyve mindre, vi skal få det annerledes og bedre, det er jeg som har kontaktet psykologen. Torsdag etter torsdag forteller han fra timene. At han er like redd for kvinnen med linhåret som for moren sin, hun er gal på samme måten, derfor er han så altfor ettergivende med henne. At hun aldri mer skal få bo i leiligheten hans sammen med ham og Victoria når hun er i Oslo.

Psykologen har sagt det.

Så det har hun altså gjort.

At han må kreve av Victoria at hun aksepterer at han har ny kjæreste.

Psykologen har sagt det.

Så det har han altså ikke gjort.

At han må si tydelig til meg hva han vil og ikke vil.

Så det har han altså ikke gjort.

At han går til psykologen fordi han elsker meg.

Etter et halvt år skjønte jeg at han hadde sluttet hos psykologen etter to ganger.

Ingen roser i noe rom.

Er det mulig å elske noen som de er, og forakte det de gjør?

SKIFT

Hun (til publikum): Alle menneskehetens historier. Da Camus aldeles uten å ha beregnet det plutselig døde i en bilulykke på en svingete vei i Sør-Frankrike, etterlot han seg litt av hvert. Kone. To barn. Og brev. Han hadde skrevet fem brev til fem forskjellige elskerinner før han satte seg i bilen. Og hva hadde han skrevet? Han hadde skrevet til alle fem, til hver enkelt, at hun var hans livs kjærlighet. Til alle fem! Han var førtiseks år gammel, kjent for sin "personlige sannhetssøken" i bøkene, han hadde fått Nobelprisen tre år før.

Løgn lønner seg i lengden.

Det nærmeste vi kommer en kvinnelig gud, er en handlingslammet tåreperse. Verden er overfylt av medlidende Maria-ansikter som ikke kan gjøre en dritt annet enn å trøste. Hun står på de tusen altere og har lært å akseptere det hun ikke kan forandre. Men ikke å forandre det hun ikke kan akseptere.

Og så du, min venn Paulus. Kjærligheten tror ikke alt, og den tåler ikke alt.

Den bare håper alt.

Tro meg, jeg har prøvd.

Sånn snakker en bitter forsmådd kvinne.

Og få ting i verden er mer foraktelig enn en bitter forsmådd kvinnes selvforakt.

SKIFT

Hun (virrer omkring med mobilen i hånda): Ikke ring ham. Ikke ring ham. Ensomhet er ikke farlig, du må kunne klare det nå, ikke ring ham, ikke tilgi ham, ikke send en jævla tekstmelding.

(mobilen hennes ringer)

Hun: Å hei...

Han (på høyttaler): Så godt å høre stemmen din.

SKIFT

(de sitter ved bordet med hver sin kaffekopp)

Hun: Så du har altså handlet etter Foraktens lov til nå, men heretter har du tenkt å handle annerledes enn før? Det er det som må til. Jeg trenger ikke flere forklaringer. Dette ligner mindre og mindre på kjærlighet og mer og mer på et seminar. Kan vi ikke pule i stedet for å snakke?

(han rister på hodet)

Han: Jeg har tenkt på deg hver dag alle disse årene, med fem eller ti unntak. Noen av dagene med ubehag, fordi du har stått i veien for mine synder. Men resten. Alle de andre dagene.

Har jeg elsket deg.

Men du beundrer meg ikke lenger. Du forakter meg.

Hun: Jeg har aldri beundret deg, jeg har elsket deg. Men hvis du velger å ødelegge deg selv og meg når du har mulighet til noe annet. Da forakter jeg deg.

Selv om jeg forstår.

Han: Vær så snill, vær så snill. Jeg elsker deg. Jeg skal fortelle deg alt.

Hun: Hva alt?

Han: Jeg kan forklare.

Hun: Forklare? Hva da?

Han: At jeg ikke er ond.

SKIFT

Hun (til publikum): Å være ond er å påføre et annet menneske lidelse og smerte med vilje. Å se en annen ha det vondt, og stikke kniven inn, igjen og igjen. Hvem velger det? Hvem kan gjøre det?

Alle kan. I Gaza, i Ukraina, i en leilighet i Nord-Norge.

Når tilliten er tilintetgjort.

Med ondt blir godt fordrevet.

Jeg ville se verdens ondskap i øynene, tåle den, vite om den, uten å vike med blikket.

Hans. Og min. Men jeg klarer ikke.

Er vel for prippen.

SKIFT

(Venninnen og hovedpersonen pent antrukket ved kafebordet igjen)

Hun (lavmælt): Er det sånn menn er?

Venninnen: Jeg kan garantere deg at sånn er det ikke. Noen menn er sånn, og dem bør alle holde seg langt unna, særlig du. De fleste er helt annerledes. Min mann er helt annerledes, og har vært det i tretti år. Han der er rett og slett ikke god. Nå holder det. Nå må du komme deg unna.

Hun (ser bort): Jeg føler at jeg sviker ham når jeg forteller deg sånt.

Venninnen: Det er han som sviker deg. Han får aldri et godt liv, han har ikke en sjanse. Men dere som er blitt utsatt for ham, dere kan få det bra. Uten ham.

Hun: Noen ganger tenker jeg at hvis jeg bare hadde overgitt meg til fortellingene hans uten forbehold, ville jeg kanskje vært lykkeligere.

Venninnen: Han blir gammel og syk og lite attraktiv en gang, han også.

Hun: Det blir jo jeg også, det. Jeg tror han kommer til å komme tilbake til meg gang etter gang etter gang.

Venninnen: Du er virkelig håpløs.

Hun: Jeg må få lov å fortsette å håpe.

Venninnen: Du elsker ham hinsides enhver fornuft. Den kjærligheten din lar seg ikke justere av virkeligheten.

Hun: Nei, for da ville ikke menneskeslekten overlevd! Avkommet ville ikke hatt en sjanse, hvis kjærlighet skulle la seg justere av virkeligheten. Kjærlighet er å godta noe andre ikke ville godtatt! For at barna skal overleve! Det er min teori.

(Pupillene til venninna trekker seg sammen. Rynkene rundt munnen blir strammere)

Venninnen: Jeg blir så sliten av alle de teoriene dine. Det forholdet ditt er elendig. Rett og slett. Kanskje ikke for ham, men for deg. Synd du ikke klarer å pelle deg vekk.

SKIFT

(han kommer inn i rommet, legger fra seg et partitur på spisebordet)

Han: Ikke søl her på bordet, jeg legger partituret til Ensomhetssymfonien her, greit?

Hun: Greit.

(han går og setter seg i sofaen ved siden av henne. De har et ark foran seg på bordet, han tar en blyant og tegner)

Han: Huset har to rom. Og et kjøkken. Det er fire senger i huset, to i kammerset. Der ligger bestemor og bestefar. To senger i stua, der ligger jeg og mamma, først ligger jeg i mammas seng, så ligger jeg i sprinkelseng, så ligger jeg i en sengebenk. På en halmmadrass.

Halmmadrassen stikker mot knærne.

Hun: Hvorfor forteller du om halmmadrassen når du skal forklare at du ikke er ond?

SKIFT

Hun (til publikum, mykt, mens han fortsetter å tegne): Jeg forestiller meg at det ikke var hver søndag. Men de søndagene da han var forkjølet så han ikke kunne være med i kirken. Moren måtte være hjemme for å passe på ham.

«Stakkars deg som er så syk, du må ligge i sengen din, du, min elskede gutt, min engel. Så skal jeg kose deg. Så sterke lårmuskler du har fått av treningen. Så skal jeg stryke deg på ryggen, så myke dun du har på haka, du er den beste, den vakreste. Jeg elsker deg nå og alltid, du skal være min, bare min.

Halmmadrassen. En klut.

Moren hans gråtende ved kjøkkenbordet etterpå, kom her gutten min, sitt på fanget mitt, jeg elsker deg. Si at du elsker meg også, vår pakt er hellig, jeg kan ikke leve uten deg. Nå må vi tørke tårene før de andre kommer.

Det går bra, mamma. Ikke gråt. Jeg elsker deg.

Det er sånn jeg forestiller meg det.

(Han reiser seg fra sofaen med urolige bevegelser, går fram og tilbake på gulvet med korte skritt, han ser hjelpeløst på henne, snur seg, river til seg det ferdige partituret til Ensomhetssymfonien som ligger på spisebordet, og skribler noe hardt på forsiden. Så går han på do.

Hun nærmer meg langsomt spisebordet. Nummen. Bøyer seg over partituret.)

Hun leser: Ensomhetssymfonien. Der står navnet mitt. Og navnet hans. Og datoen. Og der står det...

"Jeg elsker deg. Nå og alltid."

SKIFT

(Han står ved bordet, har lagt pcen sin på bordet, hun sitter i sofaen)

Han: Nei. Nei. Jeg er kommet for å si nei.

Jeg er sånn og alltid har vært sånn. Jeg lyver og bedrar. Jeg har gjort det hele mitt voksne liv, jeg kan ikke bli annerledes. Jeg kan ikke ta vare på noen.

Hun: Prøv, prøv! Jeg skal holde deg i hånda når det blir vanskelig, hjelpe deg, dele dine sorger og dele dine gleder.

Han: Nei. Jeg er redd, redd for det jeg har gjort, redd for det jeg kommer til å gjøre, redd.

Jeg vet at jeg mister deg nå. Det er ikke lenger noe lys og varme i livet mitt og jeg tror aldri det kommer til å bli det igjen.

(hun sitter helt taus og forsteinet)

Han (gjesper): Det er blitt så seint. Nå må jeg bare jobbe litt, og sove over her. Og så er det slutt.

(hun går ut av døra og legger seg, han sitter og jobber, så går han også ut døra og legger seg, det blir mørkt). (så ser vi døra åpne seg i mørket, og hun lister seg ut i rommet. Pcen står åpen på bordet. Hun ser seg over skulderen, lukker døra stille bak seg, nærmer seg pcen langsomt. Hun nøler. Setter seg forsiktig ned. Tar museknappen, skjelver på hånda)

Hun (til publikum, bare lys på henne ved pcen, hun forteller): Pcen hans er full av porno. Av alle slag, sadisme, vold, drap, fornedring. Og mailer, chatter, meldinger, som han har skrevet, til kvinner og atter kvinner. Hvis du ligger i sengen din nå, så ligg stille. Kjenn etter nå, du har en kunstnerpikk mellom lårene. Jeg kan være rask. Kjærlighetens mysterium. Noen ting må bare skje. Ment to be. I won't back down. Våre kropper forenes så du skriker av lyst og smerte. Fortell meg hva du drømte i natt.

Det er han som driver det fram.

Hvor mange kvinner har han pult mens vi var sammen? Og alltid de samme vample ordene. Ta vare på den vesle jenta i deg. Tillat deg å være liten og sliten. Hvordan kom du så forunderlig nær. Jeg holder om deg i tankene. Du trenger en mann som elsker deg som den du er. Du trenger å bli dyrket. Beundret. Omfavnet. Tatt vare på. Beskyttet. Revet løs.

Han sender dem melodier. Trøstesalmen. Sangen til Gleden. Din og min sang. Hvis de vil avslutte kontakten, kan han ikke leve uten dem. Du blir ikke kvitt meg så lett.

Er det ingen ting som bare vi deler? Det er visst ikke det.

Hadde han enda sagt at han trengte horer, sex, fitte. Men disse vamlige ordene.

Aldri alene. Aldri mindre enn to kvinner samtidig. Skryter til kameraten: Jeg har tre stykk gående på gress nå, de tror de elsker meg. Fint med ung fitte.

Og alle, alle syns de synd på ham. Ikke slit deg ut, kjæreste. Du arbeider så altfor mye.

Skjønner at du må ta deg av Victoria. Elskede, takk for det guddommelige samleiet vi hadde i august, jeg kan hjelpe deg med kontaktene mine så de spiller symfonien din i Steinkjer. Det er så vondt for deg at du har en gal ekskone, du har en gudegnist, elskede, jeg kan låne deg penger om det kan gi deg litt mer tid til å være her hos meg. Du er så begavet, hør hva han har skapt, alle orkesterledere, alle dirigenter, alle anmeldere.

Øyeblikkene av nærhet. Var de også løgn?

Og alltid de samme avslutningene. Du har det bedre uten meg. Jeg må være alene. Jeg er ikke i stand til å ha noe forhold. Jeg kan bare ta ansvar for meg selv og Victoria. Takk for alt det vakre du ga meg. You're a big girl now. Jeg ønsker deg alt godt, bare godt.

Og så forsvinner han. Kutter dem ut. Skriver at han har hatt et sammenbrudd, at de ikke må kontakte ham mer.

Etter et halvt år, etter tre måneder, etter en måned, de fortvilte mailene, fra førtiåringer, trettiåringer, sekstiåringer: Hvorfor svarer du meg ikke? Er det meg det er noe feil med? Jeg har aldri åpnet meg så mye. Jeg klarer meg ikke uten deg. Du er mannen i mitt liv. Jeg elsker deg fortsatt. Vær så snill, svar meg, bare en eneste gang.

Men han svarte dem ikke.

SKIFT

(Hun løper bort til kjøkkenbenken og spyr i oppvaskkummen. Glir ned på gulvet og blir liggende)

SKIFT

(Så blir det fullt lys på scenen, og hun reiser seg opp, står aldeles rett og ser rett framfor seg, lyd av skolegården)

Hun (til publikum): Da står hun der i skolegården. Forakten.

Hun står der ensom. Rakrygget. Blek.

Velkommen du, min velkjente venn i nøden. Dødens håndtlinger. Du har vokst siden sist.

Som en gudinne står hun der, den trettende på Olympen, i sin lange kjole, vakker, slank.

Rolig. Kjølig.

Så stor skolegården er blitt. Den vider seg ut, favner hele verden, jeg kan ikke se skoleporten på grunn av jordens krumning.

Nå vet jeg sannheten. Nå kan jeg handle.

SKIFT

(Hovedpersonen stiller seg ved kafebordet hvor venninna sitter klar)

Hun (høyt): Når noen bruker andres kjærlighet kynisk, hva skal vi som får svi gjøre da? Når helvete ikke finnes lenger og ingen djevel kan ta seg av dem som fortjener det. Når det ikke finnes noen annen mening enn å tyne egen glede ut av øyeblikkene uten medfølelse for andre. Det er det han gjør. Hvorfor skal jeg være bedre?

Venninnen (ser opp på henne med skarpe rynker over alt): Men hva med eksen? Kvinnen med linhåret? Er det hun som står bak dette?

Hun: Aner ikke. Og det gir jeg faen i. Han tråkket på det helligste, den innerste tilliten. Uten tillit er det ikke mulig å leve. De som ødelegger menneskesamfunnet, må bort. De må stanses, ikke forstås. Det blir Churchill, og ikke Chamberlain.

Venninnen: Nå blir jeg redd av å høre på deg. Jeg har aldri hørt deg snakke sånn før.

(hovedpersonen går derfra med raske skritt)

SKIFT

(Hovedpersonen hiver tingene hans oppi kasser og søplesekker. Saksofonen. Pcen. Klær. Han kommer for å hente dem, hun går fort derfra.)

Han (roper etter henne): Det kan aldri bli noen andre enn deg for meg!

SKIFT

(Hun sitter hjemme i stua si. Mobilen ringer og ringer. Hun tar den ikke)

Hun (til publikum, rolig): Da Ensomhetssymfonien ble uroppført i Stavanger, satt jeg alene foran TV-en.

(intenst) En rettferdig verden skulle være ordnet sånn at når et menneske har skadet andre gjennom et langt liv og lurt seg selv og andre lenge nok, så kommer det en dag. En tilfeldig dag, han går på fortauets langs en tilfeldig vei, og plutselig skjer det. Han faller på kne, tar seg for med hendene, huden sprekker, revner ujevnt, langsetter. Og ut tyter råttenskapen, gjørme og ormer og biller og små gråhvite larver, det kryper og kryr utover fortauets, kryper og kryr, et blekt og slunkent hylster av hud ligger igjen på asfalten. Slappe krøller. Og et par fortapte øyne.

Men sånn er det ikke ordnet.

(hun tar obsidiansteinen opp fra bordet, bare lyskjegle på henne, henter en hammer, slår av en splint, den er sylskarp og lyser svart når hun holder den opp)(kanskje suggererende galskapsmusikk?)

Hun (til publikum): Nå forstår jeg deg, du kvinne med linhår og stankelgange. Du tok din hevn. Jeg skal ta min.

Her er vi, Medea, Medusa, Mata Hari og Magica fra Tryll, de grusomme kvinnene, vi krever alt, vi gir alt, vi har makt over liv og død, og lykketiøringen skal vi ha.

Så klart Medea kan myrde. Hun er barnebarn av solen som ser alt. Hun tåler ikke løgn.

Hevnen ligger til kvinnen.

Det skal merkes at jeg ikke har levet.

Jeg forstår det nå. Viljen til ondskap. Kjenne den onde lyst i mitt hjerte, og så gjøre det.

Stikke kniven inn og vri rundt. Se smerten i en annens øyne. Og fortsette å vri.

(Hun tar alle de skarpe knivene ut av kjøkkenskuffen, engstelig, og pakker dem bort)

(sterk lyd av foss?)

Kjære gud, gi meg glede over livet. La meg kjenne at jeg er, altså er det godt å være.

Om litt er jeg død. Bare noen få solomdreininger til så er jeg død. Og alt dette fortsetter uten meg.

Dette såret som åpner seg, det brenner langs kantene, og i midten er det et blodig sluk.

Suget fra fossen. Broa. Den kalde strømmen. Den slukner alle branner.

(plutselig helt stille.)

Hun (høyt): Men se Isak. Han reiser seg fra offeralteret og griper kniven.

(hun løfter obsidiansplinten høyt, den skinner svart i lyset)

(lyd av mygg og tyrkerduer og skogsus)

Hun (langsomt og rolig til publikum):

Det er helt stille og skumring over et tjern langt inne i Marka. Vi har bada nakne. Han vil prøve igjen. Jeg sitter lent mot en furustamme ytterst på den lille knausen som stikker ut i

vannet, en mygg setter seg på armen min, jeg vifter den vekk. Han strever seg opp av vannet, klatrer besværlig opp mot meg, knausen er bratt og steinene vonde. En mygg setter seg på skulderen hans, han slår den vekk, mister balansen, men tar seg inn igjen, krøllene er våte nederst. Da reiser jeg meg, jeg står høyere enn ham, jeg har en svart splint av obsidian i hånda, han ser usikkert opp på meg, skumringen skimrer gjennom den mørke eggen, og med en rask liten bevegelse snitter jeg over halspulsåra hans, han faller bakover, langsomt. Ikke et stort plask.

Noen må dø for at andre skal leve.

Så her er jeg.

Bare jeg.

Det er en tid for alt, sa han ofte. Men jeg sier dere:

Det er en tid for kjærlighet.

Og en annen tid.